ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ ՏԻՆԻՑԷ,

ՊԷՅԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ՛Ր ԳԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 33. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 22, 1890. Ն՝ 8

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԷ

	Սահիճէ
Ֆամիլեաճա Տու՛ա	57
Մր· Մուտինին Իղվաց Տա՛իր Նութդը	57
Հէմճինտինէ Սաաղ Օվ	58
Ճօն Ուէզլի	59
Շէշմանլընմանըն Եօլու	60
Մուհարրէրաթ	60
Շու՛ուհաթ ը Սէյասէյէ	63
Ագճէվէրին Ֆէյ՛ազը	64

ԱԻԵՏԱԲԵՐ· Հէր հաֆթա Ճում՛ա էրթէսի կիւնիւ ճեզը օյուճուար։

Մէամալիք ի Շահանէ վէ տիյար ը ճճնէպիյէ իչիւն սենէլիյի պեր վճճի փեշինճ $1^1/_2$, վէ այրը այլըդը $^3/_4$ Մէճիտիյէ, վէ պիր ճիւսխսի 30 փարա ուզը։ Փօսթա իւճրէքի բաթաֆըմզգա 'ա՚իտ տիր։

Ղազէթայա տէրճ իչիւն բաիրիյաթ վէ ապօնճ եազըլմագ, վէ փօստայա 'ա՚իտ մէվճատտ իչիւն մէքթուպ վէ ագչէ իսթանպօլտա Ամէրիկան խանընտա Մր· Հ· Ս· պարընճմ իամինճ կեօճտէրիմէկի տիր։

Ամէրիկան Միսիօներլէրէն Շիրքէթի Թարաֆընտան, ստէֆո ի իմթիազ, Հ· Ֆ· ԿՐԻՆ։ ՄԻՒ՚ԷԼԼԻՖ, Հ· Ս· ՊԱՐՆԸՄ։

ՖԱՄԻԼԵԱՃԱ ՏՈՒ՚Ա

Իրիսթիյան 'աատա օլունան չօդ քիհ սէլէրին պու կիպի պիր վազիֆէ ի մուդաաուէսէյի քիւլլիյէն իհմալ էթմէլէրը ղայէթլէ էսէֆէնկիվ պիր խուտա ապը։ Անէր եվլաընը ապա հադա՚լը ի տինիյէտէ վէրվէրաե էթմէղէր, պաբզդարը ապըսըզ պէրէքէաթաան ապայը Ալահա ապա 'արզ ը թէչէքքիր էթմէղէր վէ վազիէյէն հալինաե իւղերլերինէ դօնուբըզ օլան 'ադիմ վէ մուհիմ մէ՚ուլիյէթլերին իճրաաընաա եարարմ պուբնադ իչիւն աէլալէթ վէ մու՚ալէնէթ ի սէմավիյէյի իսթիրահամ էթմէղէր։

Յիսուս Քրիսթոսըն տինինի իզդար էնպիպ ոե Ալահաան դապուլ էթմէյիլնիվ պէրէքէաթ ը 'ադիմէաէն ապայը միթէչէքքիր օլմադըզդն նա՞սըլ 'էօմր կէչիրէ պիկիպանինվ։ Նա՞սըլ իւղերնինվէ նէթիճէսի եպէհիյէթ իլէ մէրպութ օլան մէ՚ուլիյէթլէր ապա պիլիրնինվ։ Իվլաընըզդըն ճանըզրընդն իչէապը՝ պիղին իչպու մէ՚ուլիյէթի ապը էրթի ի հասէնէյաե իճրա էահիպ էթմէճ մէնիվէ մէնութ ապը։ Պու կիպի մէ՚ուլիյէթի հա՞իվ օլապզդընըզ հալաե, էվլաընդըն իւղերինէ Ալահդն լութֆընը վէ վազիֆէնիվդին իճթիհատընտա տէրապէթի պապլընտա հէրապէթ էահիպ էթմէղէր պապլընտա հէրապէթ էահիպ էթմէղէր իհման օլապընմասընը նի՞չին տիյէմէճթաեսինվ։

'Ա՞իլէ 'իպատէթինին, եա՚նի փէաէր վէ վազիաէնին տէրուն ի տիլաէն ապը՚ուզդարը ապը՚ալարդն նէ՞ դաապար 'ադիմ թէ՚սիրի օլապզդընը փէք ազ քիհ սէլէր տէյը էաէրլէր։ Ֆամիլեաճա տու՚ա չօճուդըն 'էօմրինինին դիրըճ չայան լաթիֆ վազը՚ալերինվ վէ էվին ճիւդլէ խուտաաթ ը մուհաֆազէթայաթընը տիննէ բաապէ էաէր։ վազիաէնին փէնտ ունասիհաթընը տինին թէ՚սիրիյէ թէսպիհ էաէր վէ տօղրու եօլտան ապա՚մըշ օլան կէնճ քէնտիսի հադդընտա փէաէրինին դայդուսընը վէ վազիաէսինէ էէն լէթաֆէթինվ տէր խաթը էաէրէք հադդ թարիվէ րիւճու՚ էաէր։ Ալահա թէվէքքիւլ էթմէնին էլղէմիյէթինվ էօյրէտիպ լուհը էպէհիյէթ արզա լարըյա տօղտուրար։

Յֆէնանիվդին "Ցու՚ատա խան էաէրէք հէր նէ տիլէր խէնվդ ալաճադընը նըզ," տէյիւ պույուրարդը վա՚ա նէ՞ճէլվ պիր վա՚ա տըր։ Սէնին 'ա՞իլէնին ճէւ՚իյէթ ի պէչերիյէյ չերէֆ վէ պէրկէաաթ վէ ֆրիատսընն մուհաֆազէթը, էնվիյէթվ վէ ֆէտաքէար չակիրտլերվ օրնասընը խաթիրհամ էյլէ, վէ էյէր ինման էաէր խէն, խաթէվիյին ատնա վէրվէճէք տիր։ Օվ կիւնէ մախսուս իչինէ պաշդայդզ, կիւնիւն ատրա վէ թէհվիքելերինէ հէաէֆ օրնաղատան էվվէվ սէնվ հըֆզ էթմէք իչիւն Ալահընն գուվվէթինվ, ատնա աէլալէթ էթմէք իչիւն Անըն մէչվերէթինվ, ապէն թաղտիս էթմէք իչիւն Անըն Րուհընը վէ ապէն մէսուլ էթմէք իչիւն Անըն հուդուրընը թաւէպ էյլէ։ Ադշամ օլուպ դարանվդզդ պաստըդտա վէ կիւնէ մախսուս սա՚յ ու ղայրէթլէր կէչիրմէք կիւնահընը 'աֆվ էահիպ էրվէճէի կիւն իչիւն ատնա գուվվէթ վէրմէսի պապընտա հէրապէթ իլէ Ալահա տու՚ա էյլէ։ Հիսապվարընը Ալահա իհալէ էյլէ, պիրա 0 ատնա նահադդըզդ էթմէյէճէք գաապար քէրիմ վէ հանըզմայաճադ գաապար հաքիմ տիր։ Սէնին իլէ 'ա՞իլէ խալդընըն խվահատն էմին վէ գալպէն փաք օլմասը, ֆա՞իէվի քիմսէյէր օլա պիլմէք իչինէ թա՚վիմ օլունմանըզդ, հիսսիյաթընըզդն թէվէքքիւլ էթմէյի, մագաէտիճ նիզամ մուգաատէա, ահվալ ու քէյֆիյէթլերտէն խօշնուտա, էօվիւմտէ ատուտէ հալ օլմանըզդ վէ ախրէթտէ ճէվապ էրմէնիզ իչինէ տու՚ա էյլէ։

ՄՐ· ՄՈՒՏԻՆԻՆ ԻՂՎԱՑԱ ՏԱ՛ԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

(Շարունակ)

Մր· Մուտի՝ քէնտի եվլաընա 'ագիլտէ նաասիհաթլար վէրէն միսինին պիր փէաէր միսիլվէ Նօրթհֆիլտ չէհրինտէ վագը՚ քէնտի մէրթէպէսի տավիպտընընա տիր նութդը խրատ էտիպ, միսաիրէյինին սատէ վէ րիյասըդ նութդընըն մատտէսի իդվա վէ սէօզլէրինտէն պա՚զըլարը չունդար իտի։

Պունա՝ Ալահ եվլաընին թէճրիպէ օլունմասընը նէ՞ սէպէպտէն միսա՚ատէ էաէր, տէյիւ ատա՚ալ օլունմըչ ապը։ Սէպէպինի պիլմէդ իսէմ տէ, չունու պիլիրիմ քի, իհման թէճրիպէ օլունարադ թաալի՚աթ ը մա՚նէվիյէսի գուվվէթլէնիվը։ Էյէր թէճրիպէյի նէէ՞նէր իսէմ գուվվէթլէնիվրիմ, ֆագաթ էյէր թէճրիպէյէ մահալ վէրիր իսէմ, մա՚նէվի սուբէթտէ գա՚իֆլէնիվդ քէօթրիսիմ օլուրըմ։ Պու տիւնիա թէճրիպէ մահալը օլուպ, պիզ պուբաաա թէճրիպէ օլունաճաղըզ։ Յակոբոս ըէսուլըն տէտիյի վէճվէ Ալահ պիզի թէճրիպէ էթմէդ, իլա թէճրիպէ օլունմադա գօյ վէրիր։ Շունըն տաիսի խաթրաա հըֆզ էթմէկվիդ քի, հէր քէս՝ խիթիյարդար, օրթաա չադաա օլունդար վէ կէնճէրը վէ իչ հաչընտաա օլան սիսդեան պիլէ թէճրիպէ օլունուրդար։ Պա՚զէն ատէմին սուբէթի 'ացիդէտէ եիւքսէլմէքտէն սոնկրա տիւչտիւնիւ կէօրիւրիւզ։ Քիթապը Մուգաատտէսի խպիհատընընա նիհայէթինէ գաապար թէճքիչ էյէյնի վէ պունըն պէօյէ օլաըդընա տա՚իր միսալլեր պուլաճադընըդ։ Քրիսթոս վաֆիվդ օլունուպ տա Իպն Ուլլահ վէ տիւնիանընն խէլաքհարը տէյիւ ի՚լան օլունտըգտան անիտէ սոնկրա դըրդ կիւն եէտի գաթ գըզաըրըլմըչ քիւվհանտա թէճրիպէ օլունատու։ Իհթիմալէն նադարէթ չէհրինտէ տիւկէր տիւքքհանընտաա չալըշադը վագթ պու կիպի 'ադիմ թէճրիպէյէրէ հէաէֆ օլմադը, վէ պէչքի տիւչիւնիւրօրնիվդ քի, պու սըրատա թէճրիպէյէն սալիմ իտի։

Պունտան օթուդ սէնէ ագաէմ տիւչիւնիւրը

խոմ քի, 25 սէնէ տինսաբանէ 'էօմր կէ-
չիրախքտէն սօնկրա արթըզ թէճրիպէտէն
էմին օլաճաղըմ, ֆագաթ հանըլմըչ իմ։
Շիմոի 'էօմրիւմիւն նիհայէթինէ տէյին թէճ-
րիպէ օլունաճաղըմը պիլիրիմ։

Շէյթան ևիւքսէք նիչան ալըր։ Ւրիստո-
ը էլէ վէրտիրճէնէք պիր քիմսէ պուլամաը-
ղընտա, օն իքի չակիրալէրին արաբընտա կի-
րիպ խաղինտառ օլան Յուդայը պուլտու։
'Ալէսսէվիյէ չէյթան ատէմին էն զա'իֆ թա-
րաքընտան գավրար իսէ ատ, պա'զէն տա-
խի թապի'աթընդըն էն 'ալի զըսմընը թէճ-
քիպէ էտէր։ Պու Ւրիթաղ ը Մուհաատէտէ
էն 'աղիմ պիր խուտուս ալը։ Մոհէս էն
հալիմ վէ էն սապուր պիր քիմսէ խոի իսէ
ատ, «'Ասլար,» «'Ասլար» տէյիւ նիտա է-
տէն օ խոի։ Պաղընըզ նէ՞ տէյօր. «Էյ 'ասը-
լար, սիզ պու զայատա՞ն մը սու չըզա-
րալըմ։» Ֆագաթ տիզպաթ էտին քի, զա-
յատան պիր տամլա պիլէ սու չըզարամա-
տը։ Սու Ալլահըն 'ամիյէսի խոի։

Եղիայա տիզպաթ էյլէյին։ Օ քիմսէնին
հարտըմընա միւհթաճ տէյիլ, Բահաղըն
ճիւմլէ քհահինէրինէ, մէլիքէ վէ ճիւմլէ պէն ի
Իսրայէլ մուգավէմէթ էտէ պիլիր խոի ի-
ատ տէ, անը պիր զարը էօլիւմ տէրէճէսին-
տէ զօրզումթատու։ Յեզաբէլ Եղիայա պիր
խապէրճի կէօնտէրտիյինտէ միւամալէյհ պուլ-
տը վէ էօմրէք լէյնէն քէնտինի պիր աղա-
ճըն ալթընա ատթը։ Պու խուտուտատա հիչ
տիւչհնահուշիւնիւզ վա՛ր մը։ Ւրիթաղ ը Մու-
զաատէտէ մէղքիւր էն գուվվէթլի իքի ա-
տէմէրտէն հէր իքիսի պիրէր գարըտան զօրզ-
տուար։ Եղիայը զօրզուտան Յեզաբէլ վէ
Պհաղոսը զօրզուտան իսէ պիր խալայզդ ի-
տի։ Զանընըմճա անլէրին տիւչմէլէրինին սէ-
պէտի թէճրիպէյէ գարչը զօյաճագ գատար
քէնտիլէրինի գուվվէթլի զանն էթմէլէրի օլ-
մաչ տոր։ Պու խուտուտատա տատանտա
Պէնճէ պիր ատէմ հալընըզ պաչընա թէճ-
րիպէյէ գարչը տուրա պիլիր տէյիւ տիւչմէ-
տիւյիւ վագթ իղվայա ատիչմէք թէհլիքէ-
սինտէ տիր։ Ֆագաթ հիչ պիր քիմսէ թէ-
համմիզ էտէ պիլէճէյինտէն պէյատէ թէճրի-
պէ օլունմազ։ Բապզ պիր ատէմին թամմ
նէ՛ զատարա թէհամմիզ էտէ պիլէճէյինի պի-
լիր։ Մէսէլա, Յակոբ Յովսէփին թէհամմիզ
էթտիյի իղվալէրէ տայանամազ խոի. էյլէր
Նաա Յակոբը էսիր կիսի տաթտա խոի Յա-
կոբ խայըճա իչթիքհաա էտէճէք խոի։

Պունտան մա'տա, Ալլահ թէճրիպէտէն նէ՛
վէճճէ խէյտա էթմէյի պիլիր։ Անըն խէյտա
էթմէյէ խուտուտի պիր թարիզի օլուպ, էյլէր
պիզ Անա միւրաճա'աթ էտէր իսէք, Օ պի-
զի զուրթարմազա պիր հօյ պուլաճագ տըր։
Ֆագաթ Ալլահըն թարիզի պիզիմ թարիզէ-
րիմիզէ պէնկիզմէզ։ Ատէմլէր զանն էտէր-
լէր քի, էյլէր չէրքէզ արաբընտան չէքիլիպ
միհնդէվի օլուրլար իսէ, թէճրիպէ էտէնին
էլինատէն զուրթուլուրլար։ Ֆագաթ, տօսթ-
լարըմ, թէճրիպէ էտէն անլէր իչէ պէրա-
պէր կիտէր։ Պէնիմ ի'թիղատրիմա Ալլահըն
իղվայա զալիպ կէլմէմիզ իչին պիզէ հար-
տըմ էթմէյինին թարիզի ֆիւրսումիզի էյլ վէ
վագ միւսահազատար իչէ տօլատուրմագ տըր։
ԵՒրիսթիյան խոտարէսի թահթընտա պուլուս-
նան մէքթէպտէ թէղպիյէ օլունաղընընդ էճլ-
տէն քէնտինիզի էմին զանն էթմէյինի։ Պէչ-
քի 'էօմրինիզինի էն։ 'աղիմ իղվալէրինէ
պուրատա օղրայաճագընընդ։ Ատատ Դլարք
կէնճիյինտէ պիր մաղազատա քհաթիպ օ-
լուպ, պիր կիսի պիր միւէթթիլ միւամալէյհէ
Ֆիլան մահա'ըն սաֆի ևինն օլուպ օյմա-
ղընընը սօրտուպտա, Օ «Հայր, էֆէնտիմ,
ղըսմէն վատուպ տըր,» տէյիւ ճէվապ վէր-
պիյինտէ միւէթթիլ կէչմի կիմսի։ Պունըն
իղվէրինէ ամիրի անտա «Օլ ատէմէ նէ՞ տէ-
սին,» տէյիւ սու՞ալ էթպիյինտէ՝ չօճուպ
«Հապիպաթը սէօյլէտիմ, պէն եալան սէօյ-
լէյէմիմ,» ճէվապընը վէրտի։ Թաճիր պուս-
նը իչիթպիյինտէ «Եալան սէօյլէյը՞մէզմիսին,
էյէր եալան սօյլէյէմիդ իսէն իչ ատէմի օլ-
մադա միւնասիպ տէյիլ սին,» տէյիպ փէ-
տէրինէ «Օղլունը կէլ ալ, զիրա պու իչէ
միւնասիպ տէյիլ տիր,» տէյիւ մէքթուպ
եազար։ Զօճուպ Ինճիլ վա'իղի օլմադ իչին
հազըրլանմազտա իսի։ Կէնճ տօսթլարըմ,
էյէր գուվվէթի պուլմազ իսթէր իսէնիզ, էհլ ի
'իֆֆէթի վէ սաազդ օլուն։ Կէօք պաչընըզդա
եըզըլսա եալան սէօյլէմէյին։

Սիզտէն պա'զըլարընդըն տիւչտիւյիւ իղվա-
տա խուտուսի թէհլիքէ վար։ Պէհնիմ չիֆֆի-
լիքտէ պէչըի պիր իքի եիւզ սէնէլիք պիր
մէչէ ազաճը պուլունտուզ, բիւզիկար չիմալ
վէ ճէհնուպտան, չարզ վէ զարզտան անընդ
իւղերինէ էամէքտէ պիր։ Գըչ ֆուրթունա-
լարը իւղերինէ էամիքճէ ազաճ տահա պի-
յատէ տալլարընը ուզաթմըչ վէ պավիլէհա-
մի օլուպ, չիմոի ճիւմլէ խարապ էտիճի
թէ՞սիրլերէ մուգավէմէթի էտէճէք տերէճէ-
տէ պէօյիւմիւչ տիր։ Չիֆֆիլիքտէ պուլուս-
նան էն տիզպաթա չայան չէյ պու ազաճ
տըր։ Ֆագաթ օրմանտատն չընգարընըլսպ տա
պաչկա ևէրէ տիքհլէն ազաճլարատան ծնտա
տօզուպը քէօք թուրթմազ վէ գուրտ։ Պու-
կէնճէլերտէն պա'զըլարը տիհնատար ֆա-
միլիա արաբընտան ալընաընզլարընտա օր-
մանտատն չընգարընտան օ ազաճլար կիսի օլուր-
լար։ Պունտան պիր պաչ հաֆթա եիմէլ Հէր-
մոն նամ գարիյէնէն իւղերինտէն պիր ֆուր-
թունա կէչիպ, էօթէտէ պէրիտէ ազաճլարը
քէօքհնտէն չընգարատը։ Ազաճլարը թէֆթիչ
էյնաիեմատ վատուպ տըր։ Ամիրի անտա
միչ օլան հիչ պիր ազաճդն տէօքիւմմէյիպի-
նէն ֆարըզնա վարտըմ։ Թօփրագ չիւրիւք
օլաընընտան, ֆուրթունա էտիյինտէ անդէ-
րի տէօքտիւ չընգարատը։ Կէնճ տօսթլարըմ,
ֆուրթունանդն պիզին իւղերինիզէ էամէնինին
վագթը կէմիչ տիր։ Թէճրիպէ պիզին իւղէ-
րինիզէ ֆարըզը հօլար իլէ հիւճում էտէր։
Տէրսլէրինիզտէ խօճալարընընդը ալտատա պի-
լիրսինիզ, վէ էյէր ուսթալըդ գուվվանտամազ
խանիզ, հալանընընդ մէյատնա չընգար։ Իղվա-
յա տիչմէք նէնի պիր չէյ տէյիլ տիր։ Պու
տիւնիա իղվա մահալի օլուպ, Խէլասքնա-
րըմընդ տախի 'այնի իղվալէրատէն կէչմիչ օլ-
մադընը տիչիւնմէք պէնիմ իչինի տիէք լա-
զըգի պիր չէյ տիր։

ՀԷՄՃԻՆՍԻՆԷ ՍԱՏԸԳ ՕԼ

[պէնտ ի մախատս]

6.

Իչպու մէս՞էլէյի նազարը միւթալա'ատան
կէչիրտիյինիզ սըրատա չիմոիչէ դատար
վասըլ օլտընըմընդ նօղթատան պիր տէրէճէ
տահա իւղերի վարարագ ինտան ճինտինէ գար-
չը պօրմընը օլտընըմընդ վաղիֆէչէրտէն պիրին-
նէն տախի ֆահապպէն իտիյինի զիքր էտէրիզ։
Իչպու վէզա՞իֆ ֆիհրիսթինէ մուհամպէտին
տախի իտիալ էտիլմէսինէ իքի ի'թիրազ օ-
լունա պիլիր։ Պիր քիմսէ «Ֆի'լիյաթընըզ
ատղրու օլտըգտա հիսսիյաթընըզընն պաչկա-
լար 'ինտահատէ նէ՞ էհէմմիյէթի օլա պիլիր։
Պիր տիչենճիյէ վէրտիյիմ էքմէք, անը էղի-
յէթ չէքէն հէմճինտէչրիմտէն պիրինէ ճաբ-
արզըմտան նաչի վէրսէմ ատ, պիր քէօփէյէ
ատթարճասընտա սայդըսըզդճասընտա անտա ատ-
սամտա 'այնի թատը վէրիր» տէյիւ իտտի'ա
էտէր։ Տիկէր պիր քիմսէ «Պիր ատէմին հա-
իսօտ քհաֆիֆէ ի ատէմէրնին պէնիմ հիսսի-
յաթլարըմը պիլմէյէ նէ՞ հազդարը վար»
տէյիւ սու՞ալ էտէր։ Սըր Ռօլթըր Սգօթ
քէնտի ատար ը չի'րկէսնին էն կիւզիտէ
վարչալարընտան պիրինտէ Իսպօչիալը նէճիլ
պիր Ըրլ (Դ՞ընը)ա տա՞իր պիր հիքհայէ նազդ
էթմիչ տիր։ Միւամալէյհ Ըրլ խանէսինէ
միւսաֆիր օլմուչ օլան պիր սիլտնչօրըն սը-
գֆէթ ի ախլագկէսինէ՝ զրալըն մուվախիրի
մադամընտա քէնտի խանէսինէ կէլմիչ օլտը-
զընտան նաչի թահդիր էթմէքտէ իտի։ Սիլտն-
չօր էտնա ի մուֆթարագաթընտա վէտա՝ էթմէք
իւղրէ էլինի Ըրլա ուզաթտըգտա, Ըրլ «Տոկ-
լասըն եւ քէնտի մալը օլտըզընտան, Մար-
մինն կիպի պիր ատէմին էլինի հիչ պիր
վէճճէլ տօսթանէ սուբէթտէ թուրթմայաճագ
տըր,» տէյէրէք անըն էլինի թուրթմագտան
խմթինա՝ էյլէմիչ տիր։ Պի'այնինի մէզդում
մու'թէրիզ տախի — «Գալգիմ քէնտի մալիմ
տիր, ատէմէյ պէնիմ տահա զիյատէ հագ-
զըմ եօ՞գ մը։ Հայատ գօնչումըն պէնտէն
հէմ 'ատտալէթ հէմ տէ հինն ի իսթիյաճտա
խըտմէթ թագէզ էթմէյէ հազդը վար տըր,
տէյէյիմ։ Գէլքի պէնիմ տօրճըմ հէմ վագթը-
մըն հէմ տէ վարտամըն պիր գըսմընը անտա
վէրմէք տիր։ Ֆագաթ էյէր պահա 'ա՞իտ օ-
լան պիր չէյ վար իսէ, օ տա պէնիմ հիսսի-
յաթըմ տըր. անլէրի գալգիմտէ ատգատաը-
զըմ միւտաէթճէ անլէրին նէ՞ օլտըզընը
անկլամազ հիչ քիմսէնին ուսմուրը տէյիլ
տիր,» — տէր։

Իմոի իչպու ի'թիրազտըր պիր նազար ը
թէզիփտէն կէչիրէլիմ։ Պիրինճի ի'թիրազ
ճէվապընն, էքմէյին վէրիլմիչ զէմոն կէօս-
թէրիլէն հիսսիյաթի անընն թաատընճա ևաիօտ
ազագլի թէլէզգիսզ օլունմասը ճինէթինճէ
ֆէրզ էտէր, տէրիզ։ Տիլէնճիլիք 'ատէմլինտէ
ատաչդ ուչրմէչտըրմըն պիր չէյ մէզմուտա օլ-
տըզը մա'լումը 'ամմէ պիր քէչֆիկէթ տիր։
Պաչդալարընըն ատատագալարըդյէ կէչմոմէյէ
մէճպուտ օլան քիմսէլէր 'ալ էլ 'ումում քէնտ-
տիլէրատէն գկյատէ նի'էմ ու էլթաֆա մաղ-
հար օլան քիմսէլէր իւղերինէ նազար ը հա-
սէտա վէ նէֆրէթէլէ պագմագա մէչկաալ տըր-
լար։ Իչպու հիսսիյաթ իֆֆատէ ի մէրամա
հուր օլտըզլարը զէմոն զահիր օլտըզը կի-
պի, զաննըմճա անը մէչհուր տիլէնճիլէրին
սամաատընտան տախի անկլայա պիլմիրիզ։
Պունըն պաչընճա սէպէպլէրինատէն պիրի 'ալ
էլ 'ումում ատատագանըն վէրիլմէսինատէ անկէ-
րէ կէօսթէրիլէն թաւը ու մա'ատէլէ տիր։
Ատատագա վէրիլտիյի զէմոն տիլէնճիյէ հիչ
պիր էսէր ի թէվճճիհ կէօսթէրիլմէզ, հիչ
պիր լաֆզի սէօզ սէօյլէնմէզ, հիչ հալ ու
խաթընը սու՞ալ օլունմազ, անճագ անտա
թահդիրատիզ պիր թարզտա պիր մէթալիք
եաիօտ պիր փարչա էքմէք վէրիլիր քի,
քէնտինտէն հայատկէմ ի զաթիյէնին էն ճիւ-
զ՞լ պիր էսէրի պիլէ պագի զալմըչ օլան
պիր քիմսէյէ զայէթ թէհամմիզ կիւզար տըր։
Եալընըզ մուհամպէտ՝ ատէմի միւհթաճիյնին
իհթիյաճաթ ը հազդտիյէլէրինի քէնտ ը տիզ-
զաթէ նազար ը ի'թիսալատա ատմազա թէչ-
վիզ էտէր։ Սայդըսըզ սուբէթտէ ատատագա
վէրտիյիմիզ պէնմն, էքսէրիյա էքմէք ևէրի-
նէ թաչ վէ պալըզ ևէրինէ եըլան վէրիրիզ։
Պիզ սատագա մագամընտա տիլէնճիյինն է-
լինէ պիր մէթալիք վէրտիյիմիզտէ պէչ-
քի տիլէնճի անը ալըզ անընդէ քէնտինի-
նին խարապընը մուճիզ օլմուչ օլան բազը-
ատան պիր ազ տահա ատաճան ալըր։ Պիլա
մուհամպէտ վէրիլէն ատատագա ազընատըը-
նըն ևանկլըչ ճիհէթէ ճէրէյան էտէ պիլմէսի

չէօյլէ տուբոլըն, սույընըն պիիթիպ տիւքէնը-մէսինէ տախի թէհլիքէ վար ապը։ Պիլա չէֆգաթ վէ մուհաթպէթ սաաթագա վէրէն քիմսէ իմթէմիյէրէք վէրիր։ Իմթէմիյէրէք վէրիվէն սաաթագա իսէ թուլումպա վարը-թասըյլէ աչաղըտան հօզարըյա չէքիվէն սույա պէհնիզէր քի, թուլումպա չէքվէն օսա-նըզ սա չէքմէքտէն ֆէրաղէթ էյլէսիյինտէ սու քէսիվիր։ Մուհաթպէթմէն նէչ՚էթ էտէն սաաթագա սահա նիւքտէք պիր մինպա՚տան ապան սույա պէհնիզէր քի, մուհաթպէթ տիւ-քէնիմիտիքմէ քէսիլմէզ։

Իքինճի ի՚թիրաճա կէվլինտիքտէ տէրիզ քի, ՚ամէրիկա ճանըմընզ թէհնիմիտէն զիյատէ՚ մի պիզիմ մալըմընզ ապը։ Պէն ճէհէտիմէ մու-զայէտա օլուպ, ՚ապիլանէ թէտաուլի վէ մու-՚ալիճէ վասըթասըյլէ անը սըհնէթ ու ՚ափի-յէթ լուզրէ հըֆզ, վէ զուվլէթիմի թէզիկա էթմէյէ չալըշըր խէմ ատ, ՚ապալէթլէրիմի զօնչումը ալօյմէք հավաօա էչհաուընը զապի էթմէք իչին զուլլանմաճաղա հագզըմ օլմա-ապզը կիպի, զօնչում քէնտիսինին պօղուլ-մադտան զուրթուլմասը, հավաօա խաաթա չօ-ճուղընըն խանէսինէ կէօթիւրիւմէսի իչին ՚ապալէթլէրիմին մու՚ավէնէթինէ միհհիճաճ օլաըզը զէման տախի անլերի էսիրկէմէյէ հագզըմ հօզ ապը։ Վէ լաքին ՚ամէրիկա պիզ հավլընզ ճիհանան ճինսիներին ա՚զաապ իզ։ ՚Ամէրիկա զօնչուլարընմա զար-չու պօրճը օլաըզըմ վէզա՚իճի վիճուտաընըն չէնիսինէ ա՚զաապ իզ։ Պէօյլէ օլաըզը թազաիրաէ, չար ու նաչար թէհնաէն այրընընզ բուհլարընն պիրի պիրլէրինէ զարչը պօրճու օլաըզընըմ պիր կէօնէ վազիճիլէրի հօզ իսիյի իսթինթաճ էտիլիր զանն էտէրիզ։ Ինճիլաէ պիրը օլունան զէնգիսին աաէմին վազիճէտի պու տիւնիաաա Ղազաապար նէտիրիպ կիյոմիրմէք վէ ամա պիր մէշճա թէհաարիճ էթմէք իսթյաէ տէ, իչուս զավլ մուճէպճինճէ, էյէր անլերին իս-քիսի տախի ճէհնէթէ կիթաէյէր իտի, զէնգիսին աաէմ Ղազաապար խիթաապէն, «Աբթըզ պէհնիմ սահա զարչը պիր կէօնէ պօրճըմ հօզ ապը, զիրա պուբաաա նէ ճալըզ, նէ չըփ-լաղըզ նէ տէ ֆագր ու զարուրէթ վար ապը։ Պիզ անճազ հիսսիյաթը հա՚իզ ճանզարա մա-լիք օլաըզըմընզտան, ինկի սէվմէյէ-յիմ, ինկի թա՚զիմ, հաիօա թահզիր էտէ-յիմ, ինկին նէ՞ ուճուրուն,» տէյէ պիլիր իտի։ Իչուս զավլընն պուքլանը վէ պիլա մուհապ-պէթ պիր ճէհնէթէին օլամայաճաղը քէֆֆի-յէթի աչիքճար ապը։

Իչուս ֆանի պիննաաա պիլէ հիչ քիմսէ պու-կիպի պիր զավլա պէր զարար թէհնիֆիզ ի մու՚ամիլէ էտէմէզ։ Պիր վալիսինին վազի-ֆէնի քէնտի չօճուղընը սէվմէք ապը։ Մէր-զումէ քէմալը ատաաագաթլէ չօճուղընը նէ-պիրիպ կիյոպիրիր իսէ տէ, էյէր մուհապպէթ-տէն պի պէհրէ իսէ, պիզ անը չէֆգաթզը նամըյլէ եատ, վէ քէմալը նէֆրէթլէ ան-ատն իճթինապ էտէրիզ։ Պիր չօճուղընն վա-զիֆէնի էպէվէյինին սէվմէք ապը, վէ սայքի հէր ճինս ու մէզհէպէ մինսուպ օլան ատէմ-լէր իթա՚աթընը, նէ զաապ չօզ օլուր իսէ օլսուն, մուհապպէթէ պէտէլ օլամայաճաղը-նը իտա՚ա էտէրլէր։ Էօյլէ իսէ զավլընըմիզ պիւս պիճթիճն պիզէ ՚ա՚իա տէյիլ ապը։ Վար ատէմլէր քի, պիզիմ հէմ իսրամէթիմիզէ հէմ տէ մուհապպէթիմիզէ միսաթահադզ տըրլար։ Պիր քիմսէնին իչուս հավզը հա՚իզ օլմագ իչինն ՚ամէրիկա պիզէ նէ զաապ եազընը իսը-սըմընզտա պուբլունմասը էլզէմ ապը։

Իչուս ի՚թիրազլար իլէ իրտա օլունա պի-լէն սա՚իր ի՚թիրազլարընն ճիհանէտի պի ապզ ու էտաա տըր։ Մուհաապզէթ սա՚իրլէրինէ զարչը պօրճու օլաըզընըմզ պիր վազիֆէ օլ-տըզտան պաչզա, վէզա՚իճի ի սա՚իրէմիզնին մէնչա ու մէնպա՚ը տըր։ Գունէվէ ի ճազիպէ քիա՚լինաթ ը մաատիյէի նէգաթիկէրինէ բապթ էյլէսիյի կիպի, մուհաապզէթ տախի ՚ապզ ու ախլազը հա՚իզ լինսանլարաան միւրէգգէպ քիա՚լինաթ ը մա՚նէվիյէյի պիրի պիրլէրինէ բապթ էթմէք իչինն մինն թարաճի Իլահ վէ-րիլմիչ պիր զուվլէթի տիր։ Սա՚իրլէրինէ զարչը օլան նահագզըպզար, վէ անլերէ զարչը պօրճը պուվունաըզըմզ վազիֆէլէրինին լհրաապնաա կէօռթէդրօկսիմիզ քիաճֆէէ ի զուսուրլար մու-հաապզէթ ֆըզուանընտաան նէչ՚էթ էթմէքտէ տիրլէր։ Սէմա մուհաապզէթինն հիգմ սիւրտիւ-յի պիր մահալ օլաըզը սէպէպտէն հագզըզը-լըզ վէ կիւնահաան միւպէրրա տըր։ Ճէհնէ-նէմ էնանիյէթ ի քիաամիլէ մահալը օլաըզընը-տան, մէրքէզ ի սէճալէթ տիր։ Թիճօխտի ՚իլլէթ ի միւռթէվէլիյէսինին միհնիք պիր նէ-վ՚ի պիր զարիյէտէ զուհուր, վէ սույընն մու-տաըզընտան նէչ՚էթ էթմէկի թէպէչհինն էյլէսիյի հալտէ, զարիյէ էհալիսինտէն պիրի խաապաապա մուզայէտա օլմագ վէ անլերէ պագմագ իւզրէ էն հաղզդ հէքիմլերի չա-ղըրմագ քէնտինէն վաճիպէ ի զիսմէթի խոս-յինի պիլ պէյտն, սույը թէմիզլէմէք քէնտի-նէն տա՚իրէ ի վէզա՚իճի խարիճինտէ խոսխո-նի խուտ՚ա էտէճէք օլուրսա, իչպու քիմսէ թէմամէն զօնչուլարընը սէվմէք քէնտինէն վաճիպէ ի զիսմէթի օլմաապզընը խուտ՚ա է-տէն ատէմէ պէհնիզէր։ Մուհաապզէթմիզիք քիաճֆէէ ի զուսմ ու բէզալէթլէրէն նէչ՚էթ էթմէկի պէհիր մէնպա՚ը տըր։ Սա՚իրլէրի զատար զանատն ը մուհաապզէթէ թէվֆիկ ի հարէքէթ էտէճէյիմ տէյէն քիմսէնին, Սա-՚իրլէրի քէնտի զուլուլարընը թաթհիր էտէր-լէրսէ, պէն տէ պէհնիմքինի թաթհիր էտէրիմ, տէյէն քէօյլիստէն ֆէրզի օլմագ։ Միհնատէ-պաթ ը լինսանիյէտէ մուհաապզէթի խարիճ-տէ պրագան հէր պիր խալտաթ վէ քէմա-լիյէթ ամճագ պիր թէչֆիկէ ի սաթհիյէ տիր քի, ՚իլլէթ ի տախիլիյէյի ևհնէ էվվէլքի հա-լինտէ թէրը էտէր։ Իչթէ պուբրաընը էյհճէ տէրը ու ֆէհմ էյլէսիյի սէպէպտէն տիր քի, Պօղոս ըէտուլ «Մուհաապզէթ զօնչուլա քէմ-լիը էթմէզ, իսմի մուհաապզէթ չէրի՚աթըն թէհամիկէթի տիր,» պույուրմըշ տըր։ Քէ-զալը պուվիվ ի նազարիյէտի Պօղոս ըէտուս լընքինտէն տահա քէօքէն օլան Զաթ ը ճէ-լիլ տախի սա՚իրլէրինէ զարչը պօրճու օլ-տըզմըզ վէզա՚իճէ ՚ա՚իա զանունըն խիս-լաապտա «Զօնչընը քէնտին կիպի սէվէյսին,» քէլաճընտան ՚իսլարէթ խոյինի պէյտն էյ-լէմիչ տիր։

ՀՕՆ ՈՒԻԶԼԻ
(Սաբա Պրնհամ)

Պունտան 186 սէնէ ապտէմ պիր եազ կիս-նինտէ Ինկիլիթէրրանըն էվուօրթհ նամ չէհ-րինտէ սօնկրա Հօն Ուէզլի նամըյլա մա՚րուֆ օլմուչ օլան պիր չօճուպ տիւնեայա կէլտի։ Միւամաիլէյհ Սամուէլ Ուէզլինամ պիր վա՚իզին իքինճի օղլու օլուպ, փէտերի քէնտի ճէ-մա՚աթընը կիւնահ վէ խաթալարընտան տօ-լայը թա՚զիր էթմէք պագընտա փէք ճէտա-րէթլի պիր աաէմ իտի։ Վալիտէսի փէք էճ-մէյէթլի գարը օլուպ, Հօնըն թէկվիլտէնին պէչինճի սէնէսինտէ անա եազըլարը թանը-արպ, անտէն տօնկրա օգուշուպ հէճէլէմէք իչինն գօլայ տէրօլէր էօյրէտիր իտի։

Էփուօրթհ քիլիսէսինին բահիպնահէսի (Ե-րիցատուն) ախչապ պինա օլուպ, իւզերի սահան իլէ էօրթիւմիւչ իտի։ Պիր կէճէ Մր. Ուէզլինին թա՚զիրէրինտէն տօլայը զա-զալարը թուխուչմուչ օլան պիր գաչ քիչի-լեր անըն էվինի ախէչէ վէրէրէք էօճ ալմագա գարար զրըպլար։ Պիլթիւն էվի էվվէլա տիւ-ման պիւրիւլուպ տօնկրա ախէչ քէսպ ի վէ-իամէթ էթմէկի վազթ ֆամիլեանըն ա՚զա-լարը տէրինն ույգուս չէքմէքտէ իսիլեր։ Ինչ-լերինտէն պիրի անիտէ ույանարագ «Եան-ղըն վար,» տէկիս պազըրմասըյլէ ճիհանէտի տէհչէթի իլէ գայըպլար, ֆագարի մա՚սում ճօն իչէրիտէ գալը։ Զօճուզ վարլագ ը-չըգտան ույանտը վէ կէօզլէրինի աչըպ սա-պահ օլմուչ տա կիւնէչ տօզմուչ գանն է-տէրէք իսրամէթճիսինի չաղըրտա։ Ճէվագ ազամասըզընտաա ճիպնինզկէն փէրտէսինի պէր թարաճի էտէրէք ախէչէն թահանտան քէն-տինէ տօզրու հիւրիւտիսյինիս կէօրտիւ-սինէ՚էօտիս գօփտու։ Տէհչէթինտէն նա-չէ հաթաղընտան սըչրայըպ գավտըը աչը-զընտաա էթրաֆընը գարա վէ պօղուճու պիր տիւման զավզատը։ Տէհչէթէ կէլմիչ իտի իսէ տէ, պէտաէթէ ի պիհնիյէսինի զայպ էթ-մէյէրէք փինճէրէնէն հանընտաա օլան պիր սահատը Իսզերինէ չըզարագ պիւիթիս գուվ-վէթլիյէ հարտըմ չաղըրտա։

Ս.չաղըտաա պուլունան ճիհանէ էհալի չօ-ճուղըն թէհլիքէսինի կէօրտիւէը իսէ տէ, քիմէնէ անը դուրթարմագա ճէհարէթի էթ-մէզ իտի։ Մէրտիվէն զըսմէն հանընզ օլուպ, եվ՚ալէյհի իլէ իհաթէ օլունմընզ իտի։ Տի-չարըտաան փինճէրէյէ պատար մէրտիվէն տիք-մէյէ վագթ օլմայըպ, Մր. վէ Միսիս Ուէզլի իսպիրիթաճ տէրհալարընտա տաւմընչար իտի։ Մ՚ատում չօճուզլարընը հէլաք օլմագ թէհ-լիքէսինտէ կէօրմէք անլեր իչին պա՚իս ի տէհչէթի իլէ գայըպլար։ Գաւատալըզըն ա-բրասընտաա ֆիքրի չապուգ իչլեր ճէտուբ պիր տաէմ պուլունուպ, մէրզում պիր տիկէր ա-տէմին օմուզընտա պատարագ ճօնըն պու-լումասընտան պատարագ ճօնըն պու-լումասընտան տօ-լայը Սպահա ՚արզ ը թէչէքքիր-ը էյլէսիլէր։ Օլ տագիզատան ի՚թիճարէն ճօնըն ՚էօմրիւ-նինն սուբէք ի ՚ամինպէտ խսէլատ պուլմուչ օլմասընտան նատի չօճուղըն Սպահըն իչինէ վազֆ օլունմատը կէրէք իսրամէթի հիսս էթ-միլէր։

Ճօն հինն ի չէպատէթինտէ մէքթէպէ կէթ-մէք իչին էվի թէրք էսիպ Օքսֆօրտ տար իւ ֆիւնունընը իքմալ էթմէկտէն սօնկրա Փրօֆէսըր թա՚նին օլունտու։ Պիր աղ միւա-տէթ սօնկրա վա՚իզլէյ թահսիս օլունտու։ Ճօն Ուէզլի սիրատէրի Զարլս բէֆագաթընտա օլարագ միսիօներլիք մէ՞մուրիյէթինէ Միւթթէհիտ ի Սամբրիգանըն վահյլերինէ կէթմէ։ Հէրարէթլէ մէմուս օլորգլարընտան, գըրմըզը ատէմլէր պէհնինտէ չօգ միհ-թէսիլերի օլաճաղընը թէ՞մինէն մէ՞մուվ է-տէրլէր իտի իսէ տէ, էմէլլերինէ նա՚իլ օլա-մատըգլարընտան, իքի սէնէ սօնկրա Ինկիլ-թէրրայա ՚ավէտէթ էյլէսիլէր։

Իքի պիրաաէրլէր գաւիմ տօսթլարը օլան Հուիթֆիլա իլէ պիրլէչէրեք զըրլարտա թէ-ճէմմիւ' էաէն ճէմա'աթլարա վա'ղ էթմէյէ պաչլաալըար։ Չէօլկերտէ Ալլահա 'իպաաէթ էթմէք 'աաէթինի թէչվիղ էաիպ, սայքի Իս-ճիլին վա'ղը իչինն քիլմաէ պլինալարընըն լա-զըմ օլմամասը էֆքեարընա զահիպ օլտու-լար։ Ազ վաղթաան զըրլարտա 'իպաաէթ էթմէք 'աաէթի թ'ամմիւմ էաէրէք իչպու Մէթօտիաի վա'իղլերի ինկիլիճէք իչինն 'ա-ղիմ գալապալըգ թօփլանըը իտի։ 20,000 քիչիաէն 'իպարէթ պիր սէյար վա'իղլեր պէօ-լիւլ-թէչքիլ էաիլիպ, անլերին իճրա էթ-մէյի բուհանի իչ Ինկիլիթերրա իւղերինէ թէ"սիրաթ ը տինկէյ ի տա"իմէ պրագմըշ տըր։

Իլք Մէթօտիաի քիլիսէի Ինկիլիթերրա-նըն Պրիսթըլ չէհրինաէ 1732 թարիխինաէ վէ Միտթլթէհիաէ ի Ամերիգաաա 1768 թա-րիխինաէ թէչքիլ էաիլմիչ տիր։

Ճօն Ուէսլի կիւնաէ աթ իլէ 40 միլ եօլ-ճուլըգ էաիպ պա'ղէն 100,000 միլաէն ղիյաաէ պու'տ ը մէսաճէ գաթ' էաէր իտի։ Պա'ղէն քիլիսէլերաէ վա'ղ էաէր իտի իսէ տէ, չօգ տէճ'ա զըրլարտա վա'ղ էաէր իտի։ Միւ-մանիէյհ սըզլէթ վէ սըզընտըյա թէհամմիւլ էաիպ չօգ տէճ'ա տիւչար ը խուսուսէնէ օլտու վէ 'էօմրիւնէ պիկ թէհտիա էաիլ-միչ տիր։ Սուհուպէթ վէ ճէսահաթլէ վաղ' էաիպ, կիւնահքեարը իլղամ էաէր իտի։ Բաղպատան էմր ալտըղընա էմին օլուպ, Ե-ճէննաիսէնին իչի պապըննտա օլան հէրաբէ-թինի հիչ պիր թէհլիքէ թէօքին էաէմէզ ի-տի։ Ալտըղը ազէհնին չօզունը սաուադա վէ-րիր իտի։ Ճօն Ուէսլի սէվկիւլիւ իչինի թէրք պիրլէ 86 եաչընտա վէճթաթ էյլէտի։ Կէրէք Ինկիլիթերրա վէ կէրէք Ամերիգաաա հիչ պիր վա'իղ անըն գաաար էյլի թէ"սիր պրագ-մաթըշ տըր։ Անըն թաավիրլերինաէն պիրիւ-նինն գիյրինաէ «Պու աթէչաէն չըգարըլան էօքսիւ տէյիճ մի տիր,» տէյիւ եաղըլմըշ տըր։

ՇԻՇՄԱՆԼԱՆՄԱՆԸՆ ԵՕԼՈՒ
(Նէ- Եչ+ Ո-ըըը)

Պունտան սիրը գաչ հաճլթա ագաէմ պիր թաղըմ քիմսէլերէ քէնտիլերինն ճաղլա էթ-լերինի նէ վէճհլէ տէճ' էաէ պիլէճէքլերինէ տա"իր պա'ղը թէսէլլի պախչ խոթաբաթաա պուլունմըշ խալք։ Պու տէճ'ա խայը գա-'լիճ քիմսէլէը տահա չիչման օլան վաթհան-տաչլարընըն պիր թարաճա ախտըգլարը էթլերի քէնտիլերինն գա'իճլէչմիչ պէահնլէ-րինէ նէ վէճհլէ 'իլալվ էաէճէքլերինի պիւ-մէք խոթէյօրլար։ Իչպու սու"ալա ձէվապ վէրմէք միւշքիլ տիր։ Էվվէլա թաավի'աթ քնաճիճէմիղնն տախի չիչման օլմասընը միւ-բահա էթմէմիչ տիր։ Տինէհաաա գա'իճ քիմ-սէլէր տա"իմա պուլունաճագ տըր, վէ պուլունմալարը տախի հէր հալտէ լազը-մէահէն տիր։ Մէչհուր պիր թաավիպ, «Զա-'իճլիք 'ալէլ 'ումում պիհնէէվի օլուպ, էք-սէրիյէ միզաճ վէ 'աաէթէէ մէրպութի տըր։ Թաավի'աթ տա"իմա մուվազէնէնին մուհա-ճաղաաընա չալըշըր։ Մէսէլա, վիճուա ու-ղուն միւաաէթի պիրճնն խոթաթալըպտան սօնկ-րա գա'իճլէնտիկի ղէման խոթաթա քնապ ի իճադաթ էյլէսիքճէ զայ' եա թէչէճ օլմուշ օլան էթ հինէ պիւճ'ամիլ նէրինէ կէլիր։ Ցաղաթ տա"իր պըրաաարտա գա'իճլիճով չօգ տէճ'ա տա"իր քնաճիճէ ի 'իլէթլէը միսիլիս-միւզինն պիր մարաղ օլուպ, չիճաապ պիւտ պիսթինն մուհապ գապիվնտաէն տիր։ Պիր թաղըմ քիմսէլէրինն հահիճ իւպ պէահէն օլ-մալարը քնատիլէն թաավի'ի տիր։ Պու թա-ղըմ քիմսէլէը տաղլամ օլուպ, էքսէրկիյ քէնտիլէրտէն գաթ պէ գաթ զիյատէ չիչ-ման օլան քիմսէլէրտէն տահա ուղուն միւտ-տէթ հաչարլար։ Ասլ հա"իլ ի էհէմմիյէթ օլան խուսուս վիճուապը էյիճէ պէօլէմէք տիր։ Վիճուապարը հավաչ հավաչ վէ թէա-րիճէն էրկիպ չիւրիւյէն էքսէր քիմսէլէրտէ հէր հալտէ իչպու էրկիպ չիւրիւմէքլիյի մէյ-տանա կէթիրէն պիր խոսթալըգ մէվ-ճուա տըր։ Թաավի'աթ հէր միվազէն վէ մունթազամ վիճուա միսիլիս, կիւնաիւ-զիւն վուգուտ պուլան զայ'աթ վէ թէչէճա-թը տա"իմա խոթէրահաթ զէմանընտա թա'-միր ու իքմալ էաէր։ Եաղըն չօպլըղը տա-"իմա նամիղաճլըղա 'ալամէթ օլտըղընտան, սէմիղլէնմէյէ չալըշան զա'իճ քիմսէլէր եաղ-լը էթլերինի տէյիլ, իլլա գարա էթլերինի չօպալթմաղա չալըշմալը տըրլար։ Էթի չօ-պալթմագ խայը թարէղլէր իլէ իճրա օլուս-նա պիլիր։ Հէր կիւն վիճուապմա 140 տիր-հէմ էթ 'իլալվ էաէ պիլտիկիմ կիպի, 'ամին վազթ զարճընտա միգաար ը մէպքիւրը ան-տէն թէչղիլ տախի էաէ պիլիրիմ» տէ-յիւ խաարէ ի քէլամ էյլէմիչ տիր։

Մէչհուր պիր Ալման թաավիպ օլան Փրօ-ֆէսսօր Տէթվիյլեր, Սիլիղնտաա պիր տար իւչ չիճա թէ"սիս էթմիչ օլուպ, անաէ 'իլ-լէթ սէպէպիվլէ էրկիպ չիւրիւյէնլերի թէ-տաավի էթմէքտաէ տիր։ Միւտահիլէյհ իչպու թէչէպպիւսիւնաէ զայէթլէ մուվաճճաթ օլ-մուչ վէ հայրէթէնկիպ չիճալար իճրա էթ-միչ տիր։ Փրօֆ. Տէթվիյլեր հիչ 'իլաճ գուվ-լանմայըպ էլի ալճընտա օլան խոթաթալարա միւաքին մէրճէպէ չօգ վէ սըզ սըզ թա'ամ եէտիրը։ Տիւզէէսի միւտահիլէյհին ուսուպ ը թէտաավիսի ճէպլրի իմ'ամ ուսուլընտան պաչ-գա պիր չէյ տէյիլ տիր։ Միւտահիլէյհէ մախ-սուս օլան տար իւչ չիճաապ սօճիալար տա"իմա այնզ վէ գուրուպա օլուպ, պիր թաղըմ զայր ի մունթազամ նէմէլերտէն պաչգա հէր պիր խոթաթա մունթազամին կիւնաէ սէքիղ աէճ'ա նէմէք նէմէյէ մէճ-պուր տըր։ Էյէր պիր քիմսէ իչթիհաըղ-ըղտան էպիյէթ չէքմէքաէ իսէ, տօպթօր անըն պու միւչքիլթիը տէճ'լէ անա չօգ չօգ թա'ամ նէհտիմէյէ պաչլար։ Խոթաթա-լար գիհնի վէ 'աաապի եօրղունըղը իճապ էաէն էյլէնճէլերտէն մա'աա հէր չէյին իճ-բասընա մէ"զուն տըրլար։ Խոթաթալարըն քէնտի թա'ամլարընը չիյնէմէյէրէք եումթ-տըպլարընա չիւպհէսի գալմամագ իւզրէ Տր. Տէթվէյլըը 'ումումին տօճրտնըն պա-չընտա օճուրըպ, պիր մուսիգա մուզ'այիմի քէնտի չահիրլաէրինի տէմ թուխմաղա մէճ-պուր էյլէսիյի միսիլիս, խոթաթալարը թա-'ամըն հէր պիր լօգմասընը մուզ'այէն պիր վաղթաան սօնկրա եումխմաղա իճապը է-տէր։ Խոթաթալարըն թա'ամլարընը չիյնէսիք-տէն սօնկրա եումխմագ իչինն միւտահիլէյհ տօպ-թօրըն իչարէթինէ պէգլէսիքլերինի սէյր էթ-մէք վէք թուհաճ պիր մէնզարէ իսէ տէ, 'ազիմ թէ"սիրի կէօրուպմէքաէ տիր, պիրա-մէպքիւր տար իւչ չիճայա կիրիպ տէ ան-տէ իքի այ միւտահէթ իպաամէթ էաէնէրը ա-ղալի 7 օդպա զա"իտ էթէ մալիք օլարագ մահալը մէպքիւրտէն տըշարը չըգմագտաա տըրլար։ Տար իւչ չիճաապ գալարըպլարը պիւթինն միւտահէթաէ խոթաթալար աչընտա պուրուպմըշ չաարըլարտաա ուչուպմագտա, վէ պիր կէօնէ իչ իճրաաընտաա պուլունմամագտա մէճպուր տըրլար։ Զա'իճլիկնն վէրէմանն եաիօտա ուղուն միւտահէթաէն պէրու քէօճ-լէչմիչ օլան ա"իր միւտինն 'իպէթլերտէն նէչ"էթ էթմէկի սըրպաարտաա պիւէ, Տր. Տէթ-վէյլըը խոթաթալարը չիճա վէկիլը էթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուչ տըր։

Շիչմանլըղա միւհիմաճ խոխճէրինի հիսս էաէն քիմսէլէրնն ախխաէքի ատաէ գա'լ-տէյէ տիպդաթ էթմէյէրի լազըմէաէն տիր։ Հէչչճանտան խէթիրագ, վէ ֆիճքրինի միւճ-քին մէրթէպէ ատուսէ հալտէ նըճիզ էյլէ։ Թիթիղ միզաճ քիմսէլէր քէնտիլերինի զապթ էթմէյի տէրլէր։ Ուղուն միւտահէթ պիւա թէյլաչ վէ բահաթ օթուրմայը էօյրէն, վէ լիւզումմըղ հարէքէթլեր իլէ չուրայա պուչ-բայա սէյիրտէրէք գուվվէթինի իղլէ էթ-մէ։ Գըստա պիր միւտահէթ վէ քէմալ ը տիպ-դաթէ իչպու գա'իտէ մուճէպլինճէ հարէ-քէթ էյլէսիքաէն ատնկրա, էյէր մի'տէ գա-'աֆընտան նէչ"էթ էթմէյէն պիր իչթիհա-սըղլըղա տիւչար օլուս, եէտիրէն թա'ամլարտան զայէթլէ թէյէզվիղ էթմէյէ պաչլայաճագտըր։ Գուարէթինէն եէթտիկի գատար չօգ վէ սըզ սըզ թա'ամ եէ, վէ սը-ճագ վէ ինճէ ունտան եավըլմըշ էքմէք կիպի սըճագ չէյլերի եքլտէն իչթիրագ էյլէ։ Ֆէվէքքի ունտան եավըլմըշ պայաթ էքմէք խաֆիֆ վէ թագէ էքմէքաէն գաթ պէ գաթ զիյատէ պէպէչէճի տիր։ Եէնիլէն թա'ամ չօգճա նիչտահթէ, չէքըը վէ եաղը չամիլ օ-լան նէհտիէլերտէն 'իպարէթ օլմալը տըր։ Ֆիլիպկէթլի միզտարլարտաա էթ եէմէքքաէն իչթիրագ օլուննմալը տըր։ Զիյ մաատէլէր թէպէհտաիւլաթ ը քիմէեվկիյէ մաղնէր օլուպ մի'տէյի իչպու թէպէհտաիւլաթը մէյտանա կէթիրմէք պահմէթինտէն զուրթարմագ իչ-չին հէր չէյ էյճէ փէյնըրիմէլի տիր։ Վէլ հասըլ վաղթընըն միւտա'ատէ էթտիկի գա-տար չօգ ուչու։ Իչպու գա'իտէէր վէ պա թէճրիպէ էօյրինէճէյինն ուսուլլար միւհիմաճ օլտըղըն հէփ էթէ վիճուապընտա 'իլալվ է-տէճէք տիր։ Արզու էթտիկն չիչմանըղա մալիք օլտըղտան սօնկրա, ասլ չայան ը տիպդաթ խուսուս իչպու գա'իտէէրէ տիպ-դաթ էաիպ քէնտինէ մուգայիէա օլմագ տըր։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ՄՕՐՄՕՆԼԸԳ
(Ճնճը նէ-աթէթէն տա'տա)

3. Ճ. Սմիթհ պիր վէչղամպէը տէյիլ տիր, չիւնքի էնճամ պէյէ- ըաթթէչ էրթէյէ +էրապլար էնճամ 'ապա օլ-ռնմալա ը"էէ պէյէլ պէրէր։

Ճ. Սմիթհ իչնամ տէյիս տիւնէայա իքի քիթաալ թագտիմ էյլէտի, եա'նի Մօրմոն քիթաալը, վէ «'Ահա ու Լվամիր» նամ քիթաալ։

Պունտարտան «'Ահա ու Լվամիր» քիթաալը միւվէմ 'աաա օլուննմաղլըղա լա"իգ տէյիլ տիր։ Կէօյա ֆարդվը վագթլարտա ֆարդվը մէս"էլէլերտէն տօլայը Ալլահ Ճ. Սմիթհէ իլ-համէրը կէօնտէրմիչ· վէ պու իչնամլերին թարիխ սըրաաը իւէ թէրթիպի մէպքիւր քի-թաալը թէչքիլ էաէր։

«'Ահա ու Լվամիր» քիթաալընտա տա"իր ա-թի իւզ պիքր խուսուստար չայան ը տիպդաթ տըր։

(1) Պու +էրապը պէօյէ+ ֆըռմը էհէմմիյէթլիէ տաորեէր եէ թօլը տըր։

Քիթաալ ը մէպքիւրին պա'պր պաալէրինտէի էհէմմ մաատէէրտէն պիր պէչ միաալ պիքր էթմէքլէ պու տէճտիմիզի էյղահ էթմէք խոթէրիլ։

30ընճը եէմա։ Մր. Տէյ, Մր. Փարթրիճ, վէ Մր. Ճէյ Ճ. Սմիթհէ վէրիլէն լճոիլ (Մօր-մոն քիթաալընը) վա'ղ էթմէյէ կիթհոիլէր։

31ընճէ եէմա. Մր. Մարլ 'այնի լճոիլ վա'ղ էթմէյէ կիթհոին։ Ճ. Սմիթհէ կէլէն իչհամ-լերի պէնկէյիպ քէնտինէ թի'այէթ էաէնիպ։

32եչ լիտր։ փոքր ու մեծ պղտոր ձիու
մեզ։ Ֆ. Ա. Ղազարյան, Ալավերդի։

33յ–եչ լիտր։ Ա. Ղ. Ալավերդի։ Ա. Ղ.
Ալավերդի

կէօնէ ի'լիւրազա տիւչար օլմազ։ Ֆագաթի չուբասը սահին տիր քի, Իմթանզօլըն մէտէ-նիկէթինի պիրտէն Խարիւմթա վէ Հախօա Մար'ացա կէօմիւրմէք օրտարը խարազ էթմէք ատմէք օլորղընտան, պու խուսուսատ հէր չէրին ատրէճաթ ը մէտէնիկէթինէ կէօրէ տավրանմազ քեար ը 'ապղ տըր։

'Իպատէթ էնտասընտա 'ազէրին տիղդաթըն ճէլզ էտէճէք սուրէթատ ևիւքսէք սէս իւլ սիմքիւրմէք վէ մէտտիւլ ացըզ իչինէ պազմազ, ուղուն միւսաւէթ պուրուն վազ-լամէք վէ հախօա ուղուն միւսաւէթ ևիւքսէք սէս իւլ էօքսիւրմէք վէ քիւլհէնին տէ-բուլինէք թիւքիւրմէք փէք չէրքին վէ ու-սուլը 'իպատէթէ մուզայիր տիր։ Պէնտէնիզ չօգ ատֆ'ա 'իպատէթ էնտասընտա գալգըզ քիւլհէնին փէնճէրէսինտէն ացազը թիւքիւրէն վէ սիմքիւրէնտէրի կէօրմիւչիւմ քի, տօղ-բուսը 'իպատէթէ միւնասիպ թավը ու հա-րէքէթ տէյիլ տիր։ Մէհմէդբաշ օֆուրանլա-րըն էլչիսէլէրինին քիրլի վէ Ֆըրչայա միւհ-թաճ վէ սայէլարընըն նիզամսըզ օլմասընտա լազըմ կէլմէյի կիմի, ճէմա'աթըն տաճի խուսուսաթի ը մէզքուրէյէ տիղդաթ էթմէլէ-րի լազըմէտէն տիր։ 'Իպատէթէ կէլէնլէրին էլլէր վէ կիւղէրինին երդահմամընը վէ պաշ-լարընըն թարանմամընը, էլչիսէլէրինին քիր-լի օլմալարը պէյի Ուլլահա միւնասիպ տէյիլ տիր։ Պիր աատմին Բազազըն կիւնինէ մախ-սուս պիր զաթ թէմիզ էլչիսէհի օլմասը միւնասիպ տիր։ Պէնի Իսրայէլին Սինա սա-ղընա հազլայմալարը էտնասընտա անկերէ կէրէք էլչիսէճէ վէ կէրէք խուսուսաթի ը սա"իրէճէ թէմիզ օլմալարը իչինէ վէրինչէ նմր չայան ը տիղդաթ տըր։ 'Իպատէթի ղէ-մանընտա թէսպիհ չէքմէք, ևիւքսէք սէս իւլ էանէմէք, ուզանմընը օլան թըրնազը քի-լիսէտէ քէսմէք, պըյըղ դըվըրըզ տանը չէնկէլ-լէմէք կիմի նազպէճա հարէքէթլէր հուզուր ը իչէրինին զուսախէթինի իմլալ էտէր։ Սա"իր պիր խուսուս սա 'իպատէթի էնտասընտա թէ-րէննիւմ օլունան իւլահիլէրին նիզամսըզ թէ-րէննիւմ օլունմալարը տըր։ Իւլահի սէօյլէմէ-յէ միւսթա'ճա օլան պիր զաչ քիմսէսիզին նօթա պիլիր պիր քիմսէ թարաֆընտան թա'-լիմ օլունմալարը, վէ 'ամմի քիմսէսիզին քի-լիսէտէ պիր արաստա օֆուրմալարը օզու-նաւազաղ իւլահիլէրին նիզամը սուրէթատ օզունմալարընա սէպէպ ի քեաֆի տիր։ Պա'-զը եէրլէրատ նօթա պիլին քիմսէսիզ զուս-լունմասընըզ հալտ, իւլահի օզումազա միւս-թա'իա օլան պա'զը քիմսէսիզին պիրի պիրի-նէ եաղըն օֆուրուպ թէրէննիւմ էյլէմլէ-րի տաճի իւլահիլէրին նիզամը սուրէթատ օզունմասընա պիր չարէ օլա պիլիր։ Ֆա-զաթ թէք թէք վէ նէք տիկէրինտէն ուզազ օֆուրմալարը պիրի թասըլ' իւլահիլէրին նի-զամսըզ վէ գալընըզ օզունաճաղընա պիր 'ալամէթ տիր։ վէ լաքին իւլահի մագամլա-րը պիլմէյէն վէ սէսի նօթա թուխմազ օ-լարազ մահզա քիւլհէտէ իւլահի մագամլա-րընըն ահէնկինի պօզուպ անլերէ չէրքին պիր հէյ"էթ վէրմէյէ 'աճէլ էյլէյէն չօգ տօֆա-լարըմըզ վար տըր։ Պու միսիլլու քիմսէյէր քիւլհէտէ իւլահի օզուցա պիլէն քիմսէյէրէ միւա'տաէ էթսէյէր զանընըմճա տաճա միւ-նասիպ օլուր։ Հէր աատմին քիւլհէտէ իւա-հի օզումասը իսօ իսէ տէ, կիւղել սուրէթա-տէ թէրէննիւմ օլունան իւլահիլէրին ահէն-կինի պօզմազա հազդը եօզ տըր, զիրա իւա-հի 'իպատէթին պիր զրամը տըր։ Վէ ազտէմ-ճէ իւլահի մագամլարը պիլմէյէն քիմսէյէրին սա"իր եէրլէրատ թա'լիմ օլունօզուպան ազնի-բա 'իպատէթի էնտասընտա իւլահի օզումա-լարը տաճա միւնասիպ տիր։

Շայան ը տիղդաթի պաչզա պիր խուսուս տաճի 'իպատէթի զէմանընտա չօճուգլարընն չամաթա էթմէկլէրի տիր։ Պու ազրարտուա չօգ ազ'ա միհնէլէրատն պիլէ սէս իչիտիկէ-մէզ, վէ վա'իզ սէօյլէմէմէյէ մէճազուր օլուր։ Պիհնճէ պու՝ իչի եօզ իւլէ, եա'նի եա 'իպա-տէթէտն հիչ պիր չէյ անկլամայան մա'սում չօճուգլարը եվաճ պըրագմազ, վէ եաճօա պու կիսի չօճուգլարընն վալիտէյնի գափուցա եաղընն օֆուրուսուզ չօճուգլարը սէս չընգար-տըզը կիսի տէրհազ անլերի ալընզ տըշարը կէօմիւրմէք իւլէ թէճիլէյէ օլունա պիլիր։ Զօգ ազ'ա իսէ պէօյլէ վալիտէլեր ճէմա'աթընն էօն թարաֆընտա օֆուրարազ, չօճուգլա-րընը տըշարը կէօմիւրմէք իչինն 'ազիմ զահ-մէթ չէքտիքատն մա'սա 'իպատէթի տաճի իւլալ էտէրլեր։ Պա'զը վալիտէլեր տաճի չօճուգլարընընն քիւլհէտակ կէզմէկլերինէ միւ-սա'ատ էթմէքլերի սէպէպտն քիւլհէտէ չէօգ գաբըլընըգազլար վուզուս' պուվուր։ Քիւլ-սէյէ կէլմէզատն եվիճ չօճուգ եա վալիտէ-սինին վէ եա սա փէտէրինին նանընտա բա-հաթ պիր սուրէթատ օֆուրմասը իչինն թա'-լիմ օլունմալը տըր։ ճէճմա'աթսա կէօրիւլմէն պիր պաչզա նա լա"իզ հարէքէթ տաճի 'ի-պատէթ զէմանընտա ուչուսմազ տըր։ պու եօզ իւլէ ուչուսանլարընն ատասընտա չօգ ազ'ա տէ-րինն ուչդուչա վարանլարընն պաչլարընընն պիր թարաֆա վէ օզ պիր թարաֆա սալլանմասը, վէ պա'զէն տաճի գանէփսատան աչազը տիշ-մէկլերի, էյէր ևէրսէ իսէկլեր, ևիւզիւնն գոչու վէ արզայա տէկիրմէկլերի ճէմա'աթընն կիւլ-մէկընէ սէպէպ օլորղատն մա'սա 'իպատէ-թի տաճի իւլալ էտէր։ Պա'զը տօսթլարը-մըզ տաճի 'իպատէթի զէմանընտա ուչուսմազ զօրզուսընտան նաչի կիւղի ևէրլերէ չէքճ-լիրլեր քի, սէրպէսթճէ ուչուսընլար։ Ֆա-զաթ պէյի Ուլլահ ուչուչաճազ պիր մահալ տէյիլ տիր, վէ ուչուսմազազ իսթէր իսէն, մինպէրատ օզունան քէլամա էյի տիղդաթ էյլէ։

Պէհար էնտալարընտա ճէմ'իյէթատ կէօ-րիւլէն սա"իր պիր գուսուր տաճի էլլերին-տէ չէչէք տէմմէթլերի օլորղը հալտէ քիւլհ-տէյէ կէվիզ օլատա վազթ վազթ անը գօզ-լամալարը տըր։ Խաթմ ը քէլամ էթմէդէն եվիճ չանը տաճի պէչան էթմէքսիզ կէչէ-մէմ։ Գըչ էնտասընտա քիւլհէտէյէ կէլէնլէր 'ալէտսէվի արզալարընտա գօլարը կիւլմէմէ-ղա օլար ալընըրար։ Տու'ա ճէմ'իյէթինտէ տու'ա էթմէյէ գալգաթղըն ղէման օլ սաբգըզ գօլա-րըն եօյլէ վալմասը միհնասիպ օլմազ, ան-ճաղ տու'ա էթմէյէ գալգաթղըն ղէման սա-գօնը ևէրէ պրագ սա քէլամ ը իհթիմամ իւզրէ տու'ալա տուր։ Հէրի պու չէյլերի իճ-բա էտէր իչէն կէօրիւճէ տէյիլ, անճաղ գալ-պէ նազար էյլէյէն Ալլահը ունութմա։

Թարտուս ՍՏԵՓԱՆ Խ. ՃԱՆՊԱԶԱՆԱՆ

ՏԻՆ Ի ՄԷՍԻՀԻՆԻՆ ՍԻՒՐԱԹԼԱ ԻՆԹԻՇԱՐԸՆԸՆ ԷՍՊԱՊԸ

Լֆէնտիմիղըն Նուհ. 12. 32աէ՝ «վէ պէն եէրատէն ևիւքսէյէ գալըբըլտըղընտա ճիւմ-լէյի քէնտիսի չէքէճէյիմ,» տէյիւ պուշուր-սըղը քէլամըն նէ վէճճէն իճբա օլունմազա պաչլատըղընը Ա'մալը Բուսուլ քիհթապըն-տա պուվուրըզ։ Պու քիհթապ հազըրմամըշ, եաճօա զա՛ օլմուշ օլաա խսի, Տէն ի Մէսի-հինին զուհուրը վէ էյամը բուսուլտա թէ-բազգիսի խուսուսընտա պի իսապէը օլուր իս-պիք։ Իմամ Ա'մալը Բուսուլ քիհթապը Տէն ի Մէսիհինին զուհուր վէ ինթիչարը, եաճօա քիւլհէտնն թէչքիլ վէ թէբազգիսի հազդընտա մովհթասար պիր մա'լումաթ վէրմէք մէրամը իւլէ հազըրըշ տըր։ Պիհթիճն քի-թապը տիղդաթէ օգուսազըմըզտա, ասլքի հէր պազտա քիւլհէտնն թէբէսսիր եաճօա Բազդըն քէլամընընն սիր'աթլա ինթիչար էթմէկի զիճր օլունտազընը կէօրիւրլուզ։ Պու-քէֆիկէթէ պիր միգտար 'աթֆ ը նազար է-աէլմէ։ 1 Դօր. 15. 6տան անկլաչըլըզը իւզ-րէ, Բրէճատոսն 'ուսուսը վազթընտա միւ"-մինլերին ա'տասը 500աէն զիյատէ խսի իսէ տէ, 'Իյա իւլ խատմնտաէն եվվէլճէ անկերատն Երուսազէմտէ թազրիպէն 130 քիմսէ հազըր խսի։ (Ա'մ. 1. 15։) 'Իյա իւլ խատմնտաէ քիւլ-սէյէ պիրտէն 3,000 նուֆուսա միհնզամմ օլատ։ (2. 41։*) Պու՝ քիւլհէտնն վէլատէթ կիհնիւ-խսի ատնիւլմիչ տիր։ Քիւլհէտնն խարիճէն թէբէսսիրիւ 'Իյա իւլ խատմնտաէն ատնկրա գամի' օլունմայըզ պէր աեվամ թէրազգը է-տէր խսի։ (2. 47։) Ատ ատնկրա անըն ա'-տասը 5,000 նուֆուսա վասըլ օլորղընը պուվուրըզ։ (4. 4։) Պունատան ատնկրա թամմ հիսապ վէրիլմեյիճ, անճաղ պէօյլուք սայը կէօռմէյէրէն սա"իր թա'պիրատ իւլէ քիւլհէտնն սիր'աթլէ ինթիչար պուվուրազը պէյան էահ-լիր։ (5. 14։ 6. 7։ 9. 31։ 11. 21, 24։ 12. 24։ 14. 1։ 16. 5։ 19. 20։)

Էյամ ը Հավարիւնտաա Խրիսթէյանլարընն թամմ հիսապընը պուվուրազ միւչքիճ տիր. վիրա օլ վազթլատաա չնմաի ճարի օլան ա՞նօրնէք ուսուսը իւլէ թամմ հիսապ զայա էթմէք 'ատմէ տէյիլ խսի։ Եվնէ ատ պու-խուսուսատա թամամընէն օլարազ հիսապլար կէօռմէրիւմիչ տիր։ Տր. Հիչգօզըն զըյասըն-ճա, քիւհսէ Թէչքիլնտէն իւչ ալմը սէնէճի զարֆընտաա Խրիսթիյանլարըն 'ատնի 10–12 պինէ պազիզ օլուռ։ Իւչ 'ասրըն ատնընտաա Բօամա հիւքիւմէթի թամամընտաա պուվուտան 100 ատ զիյատէ միլճօն էհալիսէն 300,000 Խրիսթի-յանլարըն պուվընմասը զըյասը՝ Տր. Շաֆըն էֆէնտիրընճա միւզակարազալը խսէ տէ, քիւլ-սէնէն պիտայէթինատ 3,000 նուֆուսըն մէվ-ճուտիյէթի վէ Ներոնըն Թէ'ատիճի զէմա-նընտաա չէհիտլերէն 'ազիմ ճիւմհուրընըն դիք-րի ևիւքսէք պիր 'ատնա կէօռմէրատիլերինի դաղուվ էտէր։ Պու միսիերինին զըյասըն-ճա՝ էյամ ը Հավարիւնտաան ատնկրա տէօռ-տիճնիւ 'ատրըն իսպիտատրընտաա Գօնսթան-թինին Տին ի Մէսիհինի զաղուվ էթմէյի վազթ Խրիսթիյանլարըն 'ատնէճի 10 եաճօա 12 միլճօնա պազիզ օլա պիլիր խսի. եա'նի Բօամա հիւքիւմէթինատ մէվճուտա պիսթին էհալինին ճնտա պիր Խրիսթիյան օլուռ խ-տի։ Նապընլատաա նէչր օլունան քիհթապ-լատաա (Տր. Տօրչէսթըր վէ Տր. Շաֆըն իւչ քիհթապլարընտա) Տին ի Մէսիհինին պու-ատն 'ատրլատաա փէք ատռ'աթլա ինթիչար պու-ատըր վազընէն կէօռմէրիւմիչ։ Թ. ի. 1000 տէ Խրիսթիյանլար Խրիսթիյան հիւքիւմէթ-լերի թահճընտաա 50 միլճօն խսի. 1500աէ պու 'ատնէճի 100 միլճօնա վասըլ օլուռ, 500 ատնէ զարֆընտաա իւչ պաթ օլմըշ տըր. 1800աէ Խրիսթիյանլարըն 'ատնէճի 200 միլ-ճօն օլուռ, 300 ատնէ միւռուրիյնտէ իւչ պաթ օլմըշ տըր. 1880աէ իսէ՝ 'ատնէճ ի ատեզատ 400 միլճօնա եէրիչիպ, պու տէ-ֆ'ա 80 ատնէ պէչինտէ իւչ պաթ օլմըշ տըր։ Պու նէ՞ 'ատա"իպ պիր թէզատատիւմ։

(Մ ապ'ոը Վոչ)

Մար'ացի Ս. ԹԷՐԶԻՆԱՆ

Եարըն կէնճէլերին աուռա մէճլիսի ա'ատֆ 8½տա Ամերիկան խանը 'իպատէթխանէսինէ ին'իլիզատ էտէճէք տիր։

Իւսկիւտարատա ժողովատանտաա ա'ատֆ 9աա ին'իլիզատ էտէճէք տիր։

*Պիր մահալ զիքր օլունմատըզը հալտէ Ա'մալ քէ-թապը անկլաշըլմալը։

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուժմ փետր. 10, վե Ալաֆ. փետր. 22, 1890

ՕՐԼԷԱՆ ՏՈՒԳԱՍԸ

Կէչէն հաֆթա կէնճ Օրլեան Տուգասընդն թէվլիֆ, մուհաքէմէ վէ հիւքմ էտիլմէնէ տա՞իր ալոզ էյլեսիյիմիզ մա՛լումաթը մուխթաարէն պէյան էյլէմիչ իսէք ատ, իչպու վազը՛ա քնաֆի տէրճէ էհէմմիյէթ ի սկյասիյէյի հա՞իլ օլաղընատան, անդն հագվընտա պիր աղ թաֆսիլլիճէ մա՛լումաթ ի՛թասը լազըմէտէն տիր զանն էտէրիզ։ Օրլեան Տուգասընդն քիմ օլաղընդն պիլինմէկի էզ-ղէմ իտիկնատէն, Ֆրանսա թարիխինին ատն պըտընա պիր 'ափֆը նիկահ էտէլիմ։ 1830 սա Պուրպոն խանէտանընդա մէհտուզ օլան ծնընդը պրալ Շարլ պիւս պիւխիւն էհալինին հիւան ի թէվէճճիւհիւնիւ զայղ էմէմիչ օլաղընատան, իսթի՛ֆայա մէճպուր, վէ ևէրինէ Պուրպոն պրալ խանէտանընդն տաահա քիւչիւք պիր չի՛պէսինէ, հա՛նկի Օրլեան խանէտանընդա մէհտուզ օլան Լուի Ֆիլիփի ճանիս օլսու։ Լուի Ֆիլիփ տախի 1848 ատ իսթի՛ֆայա մէճպուր օլաղընատան, միւչահիլէյնին ևէրինէ րէ՞իս ի ճիւմհուր սրֆէֆիյէ Լուի Նափօլէօն կէչտի, վէ իւչ այնէ սօնկրա թէաատրը ի ճէպրիյէ իմմիւրատօր ի՛լան էյլէտի։ 1870 ատ Ամմանիա իլէ վուգու՛ պուլան ֆէլաքէթլի մուհարէպէ Նափօլէօնընդն պուսվէ ի Լոմիտաարան ախչմէխինէ սէպէպ օլաղընատա չիմաթի հիւքիմէթ ի ճիւմհուրիյէ թէ-"էսսիս էյլէմի իսէ ատ, զրալըզդ ուսուլը իտարէսի ի՛ատէ օլունսա իսի, սալթանաթ ատ՛վասընտա օլան իչի զաթ վար իտի։ Պունպարտան պիրի ծնընդը պրալ Շարլընդն թօրնը Գօնթ տը Շամպօր, տիկերի տախի զրալ Լուի Ֆիլիփին թօրնը Գօնթ տը Փարի իտի։ Պիր զաչ սէնէ սօնկրա Գօնթ տը Շամպօր պիրա վէյէա վէֆաթ էյլէտիկնատէն, մուխթէվիճ չի՛պէյերի Ֆրանսատա 987 ատէն 1848 է զատար սայքի պիրա ֆասըլա իճրա ի սալթանաթ էհէմիչ օլան խանէտանընդն քնաֆէ ի հուզուզ ը իրսկէսի Գօնթ տը Փարիյէ իտիկնատ էյլէտի։ 1838 ատ թէվէլլիւա էհէմիչ օլան Գօնթ տը Փարինին ա՛զա ի ա՞իլէսի իչի օղուլ վէ ատօրթ զըզատն 'իպարէթ տիր։ Միւչարիւէյհին էն պէօյիւք քէրիմէսի Փօլ-Թուվիվ Գրալը Գարլօնընդն զէվճէսի, վէ էն պէօյիւք մախտումը Օրլեան Տուգասը տըր քի, չու կէչէն իչի հաֆթա զարֆընտա 'ա-լէմին նազարը տիկգամընդը քնաճախնէ ճէլզվ էյլէմիչ տիր։

Տիւգ ա՛Օրլեան Փետր. 6տա հիկիմի պիր ախնինին իչմալ էհէմիչ օլուզ, ֆէրտասը սա-պահչայընդն Փարիսէ կէլմիչ, վէ պայազը պիր Ֆրանսըզ կիպի իսթամէթ ի 'ասքէրիյէյէ կիր-մէք իսթէմիչ տիր։ Օրլեան Տուգասընդն իչպու թէաատրի ֆամիլեասա պիր զարարամ մէսնի մի, հօպաա տատա զիյատ միւհիմմէմ կէօրիւնտուիւ իւզրէ, քնտի պաչընա՞ մը իմմիհաղ էյլէսիյի մա՛լումաթ տէյիզ տիր։ Իչպու վազը՛ա հիւքիմէթնին մէկմի՛նին միւչքիւլէյտիրան, զիրա էյնը Տուգասը թաահ էվ հըֆզ հուսուսա պօյունա կէօնտէրիսվ սալը վէզտիրաճ իտի, էֆֆարը զ միւֆրիհմէ տատա՛պընտան 'իպարէթ օլան ճիւմհուրիյէթնին մու-ախտազարընդա հէտէֆ օլաճազ իտիյի կիպի, իսթար ը չիտաէթ էմէտ իտի, իչպու մու՛ա-մէլէյի իվէ տախի իսէզնն Փրէնճ օլան հիւան ի թէվէճճիւհիւնիւ թէզիւիտ էտէֆէք իտի։ ՃՆն. Պաւլանժէ մուհաքէմէ օլունմապ-տան դօղդարագ ֆիրար էհէմէքվէ էճալինին նազարընտան ախչմիւչ տիր։ Օրլեան Տու-գասը իտէ վաֆանընդա խրտամէթ էճմէյէ պիր ֆուրսաթ պուլմադ խաթրը իչինն քնճախնդն թէճվիքէյէ իւզա էյլէմիչ տիր։

Փրէնս Փետր. 7տէ թէվզըֆ էտիլտի, վէ ֆէրտասը կիւն էօյլէտէն էվվէլ րէ՞իս ի ճիւմհուր Մ. Գարնօյա պիր նամէ իրսալ իլէ անտէ Ֆրանսայա կէլմէքտէն մագսէտինին նէ իտիկնին պէյտատէն ատնկրա, պէր վէճճ ի պիր իսարէ ի լիտան էհէմիչ տիր. «Պէնտէ-նիզ գալպէրինտէ իսրտամէթ ի 'ատքէրիյէ իւէ Ֆրանսըզ պայրաղը գայրէթի, Ֆրանսա չան ու չէրէֆինին խաթըրընէտ իւէ հարէկէթինին աճըսը, վէ հէր պիր Ֆրանսըզդն քնտի վա-թանընդա գարչը պօղմաս օլաղընդ համիյէթ հիւ-սի ազուտնան դէվամ ը սիթուտէ սիտաթդն միւզիւվվէթէրինէ միւրաճա՛ատ էտէրիմ։» Ա՛նկի կիւնտէ Փրէնս մահքէմէյէ իճդար օ-յունուզ, Ֆրանսըզ նիզամաթը ատքտանընդա թէվֆիզդն միւչարիւէյէ քնտնէի միւտա-ֆա՛ա իչինն 3 կիւն միւհլէթ վէրիլտի։ Փա-զար էրթէսի կիւնիւ Փրէնսէէր 'ալէյհինատէ-քի նէֆֆի դանուընընդն ֆէսոխ ու իւզտասընդա տա՞իր մէպ՛ուսան մէճլիսինէ պիր թէքլիֆ 'արզ էտիլտի։ Իչպու թէքլիֆի էտէն զաթդն իտա՛ատընճա, Ֆրանսա խանէտանդարընդն էն մէչհուրը օլուզ մուհարէպէէրատ նամ գազանմընզ պուլունան խանէտանդն մախ-տումը պայազը պիր 'ատքէր մազամընտա քնտի վաֆանընդա իսրտամէթ էհէմէք խուսուս-ընտա էն 'ատի պիր Ֆրանսըզդն պիւէ նա՞իլ օլաղը չէրէֆ ու իմմիյազտան մահրում է-պիւմէմէյի տիր։ Իչպու թէքլիֆի 171 րէյէ զարչը 328 րէյ իւէ րէտտ էտիլմիչ տիր։

Մուհաքէմէ Զարչինպէ կիւնիւս իճրա օ-լունուզդը սըրատա ֆահքէմէ տալթնը խըճճա-խընճ տօղս իտի։ Միւսթէմի՛ին կիւրուհը սը-բատընտա սատըզ պաչ վէքիլ Մ. Պուֆէ, Տուգալար, Գօնթլար, Մարքիզէրը վէ տա՞իր զէվաֆ ը մէչհուրէ պուլունմադտա իտի։ Ռուսուլը մուհաքէմէ ի րէտտիյէնին իճրա-սընտան ատնկրա, Օրլեան Տուգասը այադտա զալզարագ, «Րէ՞իս էֆէնտի, զաֆթընըզդա սէն'աֆթը պէլաղէթատէն 'արի օլան պիր զաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթէրիմ։ Պէնտէնիզ Ֆրանսայա սիյասի մէս՞էլէէրէ զարըչմադտա տէյիլ, իւլա պիր 'ասքէր օլմադտա կէլտիմ։ Սկյասիյաթ փէյտէր ի 'ալի զատրըմա 'ա՞իտ տիր քի, պէնտէնիզ անդն ֆէրզէնտ ի ճան սիվէրի վէ պէնտէ ի սատադաթչի'տրը իմ։ Պէն մէճլիս ի մէպ'ուսանտա տէյիլ, իւլա զաբ'ա ի 'ասքէրիյէ տա՞իրէսինէ միւրաճա-'ատ էյլէտիմ։ Բէնտի նէֆսիմի նէ կիպի թէվլիքէէրէ իւզա էհէմէքտէ իտիյիմէ վա-զըֆ իտիմ իսէ ատ, իչպու թէվլիքէէր պէ-նի վազիֆէէմին իճրասընտան մէն' էտէմէ-սիլէր։ Պէն վաֆանընմը սէվիյօրըմ, պու պիր զապահաթ մը տըր։ Պէն պայազը պիր 'ատ-քէր կիպի Ֆրանսա իսրտամէթ ի 'ասքէրիյէ-սինտէ պուլունմադ իտիյօրըմ. պու պիր ճիւհնահ մը տըր։ Խայր։ Պահա իւզտար էհէ-տիքէրի ատար ը ատատագաթ վէ մուհապ-սէհէրինատէն տօղայը տա՛վա վէքիլլէրինէ թէվէքքիւր, վէ պէնի միւտաֆա՛ա էհէմէմէյէ-րինի րէճա էտէրիմ։ Պէն պիր կէօնիզ մու՛ա-մէլէ ի չէֆիպանէ թաւէյինատէ աէյիլ իմ։ Մէնֆաաա վաֆանընդմն նիզամի հաքիմ-լէրինէ թա՛պիմ էհէմէյի էօյրէնտիմ։ Անդէ-րինն հապղրմաա վէրէճէքլէրի հիւքմ ու զա-բարը քէմալը թէվազու՛ իւէ զապաւ էտէ-րիմ։ Ֆապաթ պէնիմէ պէրաապէր 'ասքէր-լէյէ կիրէճճէք օլան 200,000 զուբ'ա նէֆէր-լէրի իւէ հիսսէյաթ ը իտտանիկէթիէէրատ-նէյի հա՞իլ ճիւմլէ ատէմէրէրինն լէհիմատ բէյ, վէ պէնի սալը վէրէճէքլէրինէ քնամիլէն է-մին իմ,» տէմիչ տիր։ Ճէհաուրանէ ֆապաթ թէ՞սիրէյ պիր սէաա իւէ իրաա օլունան իչ-պու նամէթ 'ադիմ հէյէճան հասըլ էյլէմի։ Պա՛տհու միւտաա՛ի ի 'ումումի քէլամա ա-զադէ զայէթ սօղուհ պիր զանունընդն ահքաա-մը իսլամֆընտա հարէքէթի էտիլտիկնին, վէ հաքիմէրինին զանունընդն ահքաամընը իճրատան պաչզա չարէէրի օրմատընդընը իտամի՛ա էյ-լէմի։ Օրլեան Տուգասը 'ալէյհինատէ իւրի սէ-նէ մահզուսէյհէ հիւքմ ու զարարընընդն պէ-յանը հիչ պիր քիմսէյնին թէ՛ահճիւպէմինիւ մուճիպ օրմամընդ տըր։ Կէրչի զանունէյն մահքիւմ օլան քիմսէ թարին ի ի՛լամատան ի՛թիպարէյն ան կիւնէ զատար

լէթինէ նասպ օլունուպ, իչպու մէ՞մուրկէ-թինատ 1871 ականէսինէ գառար տէվամ էյ-լէմիքաէն ասնկրա ականէ ի մէղքիւրէ գար-ֆընատա Ամմէրիա–Մառարիսթան տէվլէթի խարիճիկ նաղրը սըֆկէթկէ Թոնթ Պուէս-թին եղրինէ կէչմի։ Միւչարիւէյհին մէսէյի սուէրն իպգա վէ մուհաֆազասընա վէ ակր-վէթ վէ մա՛մուրկէթ ի մէմլէքէթին թէգևի-տինէ միւնասսըր օլուպ, իչպու մապսատին հուսուլը իչին Իմմիգրաթօրա Ամանիա իլէ պիր իթթիֆագ ՚ադա էմմէսի Թառսիկէսին-տէ պուլունմըշ տըր։ 1880տէ Ամմէրիա վէ Մառարիսթան պաչ վէքիալէթինատէն իսթի՛-ֆա էյլէմէսինատէն պէրու Թոնթ Անառասի նիսպէթէն քէօչէ ի ինգլիսառա եաչամըշ իսկ տէ, միւչարիւէյհ ՚ա՞իտ պուլունսըզը հիս-քիմէթին ուամուր ը սկյասկէսինէ իայլը նուս-ֆուպ իչէթմէքտէ պուլունմըշ տըր։

—Մր. Փարնել Թառաֆընատան Թայմս գա-զէթասը սահիպի Մր. Վօլթըր ՚ալէյհինատէ ի-գամէ օլունան տա՛վայը Թէպգիպ իչինն Թէշ-քիլ օլունան գօմիսիօն ը մախսուս եապըն-լարատա գարարընը վէրմիշ տիր։ Մր. Փար-նել իպգամէ ի տա՛վա էթմէկի ղէման 100,000 Ինկլիզ լիրասը Թազմինաթ Թալեպ էթմիշ իսկ տէ, Մր. Վօլթըրըն ասօսիէյսիօնատան պի-րի Թազմինաթ մագամընատա 5,000 Ինկլիզ լիրասը գապուպ էթմէսինի, վէ Մր. Վօլթը-րըն մուհաքէմէնին քնաֆիֆէ ի խարճ վէ մէ-սարիֆինի վէրմէսինի Փարնելէ Թէքլիֆ, վէ Փարնել տաւի իչպու Թէքլիֆի գապուպ էյ-լէմիշ իսկյնատէն, հաքիմլէր տաւի պու-մէ՞ալէտ գարար վէրմիշլէր տիր։ Հաքիմլէր Թարաֆընատան նէչր օլունան գարարնամէ ուզուն օլուպ, հէր նէ գառար Թայֆըն իս-նատաֆ ը չէսիսէսինատէն Փարնելին պէրի իպ ղիմէ իսկյնի մի՛լին իսէ տէ, ամառ միւսաիլէյհին Իրլանտալըլարը արաղի սա-հիպլերի իլէ օլան միւնազա՛ալարընատա Թէհ-տիտամիզ ուսուլար իմթիհանընա Թէչվիզ էթմէք ճիւնհասըյլէ միւմթէհիմ իսկյն, վէ իչպու Թէչվիգաթըն էմմալ ու էչնա Թէկէ-ֆաթընը, վէ հաթթա գաթլ ը նուֆուսը մուճիպ օլաըզը պէյան օլունմըշ տըր։

—Զանկիպար հաքիմի Սէյիխա Խալիֆէ իպի սէնէատէն էքսիք պիր միւսաէթ իգրա ի սալթանաթ էթմիշ օլաըզը հալաէ, կէչէն հաֆթա իսապէթ ի չէնսաէն միւմէ՞էսիբէն վէֆաթ էսիպ, 33 եաչընատա օլան պիրա-աէրի Սէյիխա ՚Ալի միւչարիւէյհին եէրինէ կէչմիշ տիր։

—Պուլանժխի մէա՛ուսանատան 6 քիչինին իսթիխսալընէն նէչու ու խալթալ օլունմասը իւզէրինէ կէչէն Փազար կիւնիւ Փարիսաէ իսթիխսապաթ իգրա էսիւմիշ տիր։ Պէչ սա-՞իլէ ի իսթիխսապիչէսէ եինէ Պուլանժխի-լէր իսթիխսապ օլունմըշ, վէ ալթընճըրընատա էքսէրիչէթի մուճլաղա հասըլ օլմասընըզ-ատան, պէ թէքրար ըչէյ միւրաճա՛աթա մէճ-պուրկէթ էլ վէրմիշ տիր։

—Պուլղարիսթան Փըչնան սալըդ Փըչնա Ալէքսանար Վիչնիայա ՚ադիմէթ, վէ իսիւէ-բամօր իլէ պիր սա՛աթ գառար միւդաթ էթմիշ տիր։ Միւչարիւէյհին իչպու միւա-դաթատան մագսէսի Ամմէրիա տէվլէթի իսրամէթ ի ՚ատքէրիչէհինէ կիւրմէ՛ք սի, հոզ-սա էլ եէվմի Պուլղարիսթանատա Թահթ ը Թէվ-զիֆաէ, վէ էսքի տօռթը պուլունան պին պաչը Փանիչանըն Թախսիսի իչինն իգրա ի վէսաթէթ էթմէ՛ք սի խալխի անկլաչըլամա-մըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ձէրիսէ ի պահրկյհնին պէյանընա նաղա-րէն, հիւքիւմէթ ի Սէհնիչ պու կիւնքի կիւնու-սէ 30 դըթ՛ա Թօրիւտօ խԹխԹպօթլարընա-ատան ՚խալարէթ պիր տօճանանայա մալիք տիր։ Պունլարատան 20սի Թէբռանէ ի ՚Ամիրէ էօ-նիւնատէ լէնկէր էնտազ օլմագուտա, պիրի պու-բաճա տէր տէսթ ի լինչա պուլունմագատա, վէ տօզուզընըն տախի Խիրօփատան վիւրուտա-լարընա Ինթիզար օլունմագատա տըր։

—Ատանա զուրպիսատէ վազը՝ Զօպմէրդիս-մէն գառապասընատան պիլտերիլօսիկինէ նա-զարէն, զըղըլ խասթալըզը իւչ այատան պէ-բու օլ Թարաֆլարատա քէնտի հիւքմիսինիւ իգրա էթմէքտէ օլուպ, նիւչէ չօճուգլար իլէ Նիկիրմի պէչ եաչընա գառար օլան կէնճլէր ՚իլէթի ի մէղքիւրէյէ Թուպուլուպ վէֆաթ էթմէքտէ տիրլեր։ Մուխպիրլէրիմիզատէն պի-կէր պիրինին Ա.Ֆիյօն Գարահիսարատան վէր-տիկի մա՛լումաթա նաղարէն, սայքի հէր պիր խանէյէ պիր եա իքի քիչի ինֆլը-ենձա-յա Թուպուպզը, վէ ինֆլը-ենձայա Թուպու-լանլարատան պիր գաչ քիչի վէֆաթ էթմիշ տիր։ Խարիսթատա, Գասթէմունիսէ, Վան-տա վէ սա՞իր մահալլէրտէ իչպու ՚իլէթի ի միւսթէվլիյհինին իգրա ի հիւքմ էթմէքտէ ի-տիյհնատէն խապէր ալմագատա իսէք տէ, մու-խպիրլէրիմիզատէն պա՛զըսը ՚իլէթի ի մէղքիւրէ-յի ինֆլը-ենձատան իսէ փանկ խալխ իլէ եատ էթմէյի միւրէճճահ սայըյօրլար։ Պէքզի քիմ-ոէլէրին իչպու ՚իլէթատէն էօլմէլէրինէ տահա պիյատէ իսթիխմալ մէվճուտ օլաըզը միւչահէ-տէ օլունմըշ տըր։

—Գայսէրիյհ չէհրի իլէ ճիվար մահալլէր-տէ գէչ քէմալ ը չիտտէյիլ քէնտի հիւքմիս-նիւ իգրա էթմէքտէ իսիխ։ Շէհր ի մէղքիւ-րըն ոօզագլարը եաղան գար իլէ տօլմուչ օլաըզընատան, պիր մահալտէն տիկէր պիր մահալէ կիթմէքէ խայլը կիւճլէչմիշ տիր։ կէչէնտէրտէ պիր գարիյհատէն Գայսէրիյհէյէ կէլմէքտէ օլան պիր եօղու քէնտի րիյօլ-վէրի իլէ իւզէրինէ հիւճում էյէն գուրա-լարատան պիր գաչ տանէսինի էօլտուրտուք-տէն ասնկրա կիւճպէչա եապայը գուրթարա պիլմիշ տիր։ Գայսէրիյհ ասգագլարընատա տէօրթ բ՞ա աթ կէգմէքտէ կէօրիւմիւչ, վէ պունլարըն սահիպլէրի քիմլէր օլաըզլարը անկլաչըլամամըշ օլաըզընատան, անլէրին գուրթլար Թարաֆընատան փարէչէնմիշ իս-տիքլէրինատէն գօրգուրմագատա տըր։

—Յունվար 25տէ Մէրսին լիմանընատա չէ-տիա պիր փուրթունա գուհուր էթմիշ, վէ խըսմէթի ի ՚ատքէրիչէհինի միւսաէթի խի-թամ պուլարագ սալը վէրիլմիշ օլան ՚ատ-քէրլէրի քէնտի վաթանդաշրընատա իՙատէ էտէն պիր Նէմչկ վափուրը հէվ ՚ատքէրլէրի գա-բայա չէզալմագատան ատնկէզ ապընմագա մէճպուր օլմըշ տըր։ ՚Ատքէրլէրէն պինկիպ տէ տահիլէ կիթմէքտէ օլաըզլարը 6 մա՛ուս-նա փուրթունայա Թուպուլուպ, ՚ադիմ մաս-խարայա պիչմար, վէ ՚ապզպէթ տահիլ ի տէյտմէթէ վատլ օլմագաչար իսկ տէ, իքի ՚ատքէր պօզուլմըշ տըր։ Եիկիրմի պէչ ուս-ֆագ կէմիլէր սագաթմէմանըշլար տըր։

—Եամադը վակօնլար գումիսանէատընէն միւսիրի Մ. Նաժէլ Մաքէրա Մուստանէա իւլէ Պրուսա արաստնատա վէ Բիւքմահէտայա գա-տար Թէմտիա օլունմագ իւզրէ պիր տէմիր հօլու ինչատը հագպէնատա խմիկյագ իՙթատը Թալեպնատէ պուլունմըշ տըր։ Էյէր պու-Թէքլիֆ հիւքմիսինի ի Սէհնիչ Թարաֆընատան գագատ օլունագագ օլուբատա, պու միսիլլիս-պիր խմիկյագ իՙթատը Ատնատօլու տէմիր հօ-լու գումիսանէատընէն հուգուգը խիլաֆընա-ատա օլուպ օլմատըզը մէա՞էլէնէն գուհուր էտէճէկնատէ չիտպէյհնատէ չիտպէյհ տըր։

—Կէչէն հաֆթա Մըսըրատա խըտիվ հաղ-րէթլէրի տախի հաղըր օլաըզը հալաէ, Թէֆ-ֆէէնէ նամ գանալըն բէտմի ի քիւչատը իգրա պէըընմըշ տըր։ Մէղքիւր գանագ Գահիրէյհին ճիւնէթ ի չիտալիչէսինատէ, վէ 14 միլ պու՛ատ ը մէսաֆէսինատէ վագը՝ Պարրաճ նամ մա-հալէյհ Տամիաթա գառար միւսաֆիր օլուպ, 115 միլ Թուլընատա տըր։ Իչպու եէնի գա-նալ հէմ սէյր ի սէֆա՞լին հէմ տէ արագլըկի սուլատագ իչինն զայէթ միւֆիտ օլաճագ տըր։ Շիմալկյ գառար Նիլին Տամիաթ չիւա՛էհինատէն ուֆագ գանալար վասը-Թատըյլէ ճէլպ օլունան սու զայը ի քեա-ֆի օլաըզը սէպէպատէն զըրա՛աթ խասյլըճա գա-բարտատէ օլմուշ տըր։

—Պին պաչը Փանիչա վէ միւամալէյհ իլէ պէրապէր Թէվֆիգ օլունան իւչ եիւզ պաչը սիճիլլ ՚ասքերի տէֆթէրինատէն խամլերի Թէր-պին օլունարագ մէ՞մուրկյ ի միւքիյհէ Թէս-լիմ էտիլմիշլէր իսէ տէ, պիր տիվան ը հարպ հուզուրընատա մուհաքէմէ օլունաճագլար տըր։ Էվրօփատա հէյ՞էթի ի միւտիրան Թէհնսիպ էյ-լէմիկի հալէ Փրէնս Ֆէբրանիատըն իս-ֆի՛ֆայա հաղըր օլաըզընատա վէ սա՞իրէյհ տա՞իր կէօհնէ կէօհ չա՞ի՛ալար տէվլէրան էթ-մէքտէ իսէ տէ, Սօֆիատան չէքիլէն բէտմի Թէլէկրաֆընատա իչպու չա՞ի՛ալար Թէքդիպ օլունմագատա տըրլար։ Բիվայէթէ նագարէն, Բուլղա տէվլէթինէն Պուքրէչ սէֆիրի Մ. Հիմբօլօ Սէն փէթերպուրկա չաղրըմընը, վէ միւամալէյհին Պուլղարիսթան մէ՞մուրկյ ի հիւքիւմէթի ՚ալէյհինատէ վուգուգ՝ պուլան ֆիմինէ ու ֆէնատա գիմէտսէյէ իսկյ ՚ուս-մանէն չիւսէհ օլունմագատա պուլունմըշ տըր։ Իչպու ֆէնատա գիմէտսէյէ օլանլարա Պուլղարիսթան հէյ՞էթի ի միւսիրանը բէ՞իս ի սաղըդ Մ. Գարավէլօֆին տախի տախիլ իսկյ Թէպէչէկնէն էյլէմիչ տիր։ Փէ՞ըբ Լէյհ գիր պէնատ նէչր իլէ Փրէնս Ֆէբրանիատըն էմարէ-Թէ իսիխապընըն բէտմէն Թատարըգ գէմանը կէլմիչ իսկյնի, վէ իչպու բէտմէն Թատսիւ-պին Պուլղարիսթանատա ատապիչ ի ՚ուսմանկյի իկպալ էթմէք ուէտատընատա պուլունան փանաղաիսթէրէ էն ա՛լա ճէվապ օլաճա-գընը պէյան էյլէմիչ տիր։

ԻԽԹԱՐ

Պու սէնէյէ մախսուս Ա-է՞ոօքէրին իլք նուսախէսինատէն սէհվէն քիֆայէթ միդատը Թաա՛ էսիլմիչ օլաըզընատան, պունատան պէօղլէ Ա-է՞ոօքէ սըլիարըզ էսէնդէրէ նիւսա-խի ի մէղքիւրէյհ կէօճատէրէմէյէճէգիմիզի պէ-յանա մէճպուր ըզ։ Պա՛զը եէրլէրէ իչպու-նուսախատէն սէհվէն միդատը ը մահիւսատան գկյատէ կէօճատէրիլմիչ օլաըզը ճիհէթլէ, ապօ-նէէրիմիզ պու միսիլլիս զա՞իտ նուսախէսէրլի ի՛ատկյ հիմմէթ էսէրլէրսէ, փօսթա իւճ-րէթլինի քէմալ ը մէչհուսկյէթլէ Թէ՞սիկյ է-սէրիզ։

Բէզալիք սէնէ ի հալկյնին պիր զըսմը, հախօտ պիսիքինիւ զարճընատա Ա-է՞ոօքէ-պիզ էթմէկէ հազգլարը օլան պա՛զը քիմէ-լէրին քէնտի Թալեպլէրինի պիզէ իսիխար էթմէք մէճպուրկէթինատէ պուլունմըշ խախ-լէրինի տախի ի՛ֆիրատի էսէրիզ։ Իչպու քէյ-ֆիկյէթ զաղէթամըզընն ուամուրընը Թէսվիկյ էթմէք վազիֆէսկյէ միւքէլլէֆ օլան զա-Թըն սէհվկյաթընատան նէչ՞էթ էթմիշ տիր։ Պու սէնէ զաղէթամըզընն Թէսվիկյ ի ուամու-րընա կիւնէ պիզ պագմագա պաչլամըշ ըզ։

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

փեար. 22/10, 1890

Էս. ու. [գուփ. քեսլիհ]	19 34	Ր. Տ. եօլ սէհմ.	73 75
Թասֆիկյ ի Տիկյ. Գայմ.	10 20	Իսթիթը. Տախ.	45 44

ԱԳԶԻ ՖԻՅԱԹԸ, լիրա օսմ. 100 ղրչատն

Մէճիտիկյ	108 23	փօլ	90
Մէճիտլիէ	100 20	Նափօլէօն	87 26
Պէշլիք	103 20	Գրէմիչ	51 40
Ալթընըզ	103 20	Լիրա Ինկլիզ	110 13

Մանէթ գահմ 8 34

ԻՄԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱՔՊՈՒԱՍՐՆՏԱ ԹԱՊՈՒ ՕԼՈՒՆՄԸՇԸ ՏԸՐ

Ֆինճանճըլար եօգուշը, Ամերիգան խան